

The book cover is black and white. A wide diagonal band runs from the top-left corner towards the bottom-right corner. This band contains a repeating pattern of stylized, interlocking spirals or scrolls. The background of the cover is a light gray, while the areas above and below the diagonal band are black.

RESPIRO

Lavana Kray

LAVANA KRAY

RESPIRO

FOREWORD

Indeed, there couldn't be a more appropriate title for this anthology, RESPIRO, as Lavana Kray literally « breathes us » through the 4 traditional haiku seasons - winter/fuyu, spring/haru, summer/natsu and fall/aki. From the very first poem to the last (which employs e-moticons instead of words in a kind of ying-yang harmony) the striking imagery for the ordinary as well as exceptional year long moments that she has observed and experienced, keep the reader constantly enraptured. Likewise, the accompanying photographs * act as parallel reflections, again enriching for the reader, a full appreciation of each individual haiku. As you are paging through this book, as I did, you will certainly come across haiku poems that particularly speak to you ; this of course is objective. But, nonetheless, I would like here, to share my personal opinions on a few haiku I appreciated. **

a star

stranded on the beach –

papparazzi

In reading the first two lines of this haiku, I thought it was referring to a starfish. But the last line changes the meaning completely – we are talking about movie stars. I thought the dynamics here were very effective and catch the reader by surprise. A star can have so many meanings.

If you looked at Lavana Kray's photo first, you might have thought the haiku would be about seagulls near the sea. Again the surprise element works well. The haiku does indeed make a reference to the sea but then leads the reader elsewhere. A very good haiku in my opinion.

door wide open

no one around me –

carving one more face

First the photograph – Lavana often uses a certain photographic technique throughout the book - a kind of « mirroring » in that, the right and left half of the photo are the same. But here, the shadows in the foreground are different – giving a quite curious effect ...

In regards to the haiku, yes there is a kind of door or portal in the photograph, but to what face is she referring ? Perhaps suggested by the form of the standing stones ?? The mystery remains whole.

forecast –

in the jug of water

signs of a storm

I particularly liked this haiku. It reminded me of the image of the entire ocean contained in a drop of water. In regards to the photograph, again mystery prevails. What is it ? Where does it lead us? What is it doing here ? And in fact haiku often poses such deeply important questions.

oooooo

In regards to the photography :

When a drawing or painting accompanies a haiku poem, the term used is haiga. The Japanese poet Buson (1716 – 1783) was a master of this form

<https://en.wikipedia.org/wiki/Haiga>

When a photo accompanies the haiku, the term used is haisha. This is a much more recent form.

The fact that a majority of the photos are in black and white, make the ones in color all the more significant. But first

magnetic storms

my flight to you

is caught in a lasso

The image of a lasso is a strong one for me. Then the incredible photograph of birds in the sky twisting themselves into the form of a lasso lifts the haiku to a another level all together.

excavators –

in front of their home

immovable people

I think here that image and words speak for themselves. The coming-and-going between the picture and the haiku also reinforce the meaning of the poem of a house about to be destroyed and the helpless inhabitants who refuse to depart ...

There are also a few photos in black and white with a flourish of color which creates a surrealistic touch like this stark red balloon among birds and high tension wires.

thick fog

only the orange tree

easy to find

Indeed, one needs color in the drab fog to see anything. And the orange tree's color is just what is required. In focusing on the orange tree in the text, and the red balloon in the photograph, again the meaning of this haiku is doubly underlined.

In conclusion, one can come across many worthwhile collections of haiku and even of haiku with photographs and drawings. What makes this anthology unique for me is the totality of the art form. The haiku alone are of a fine quality ; the photographs are also quite artistic and can be appreciated for what they show. But when considered together in context, the book goes beyond just a juxtaposition of word and image.

1 + 1 gives us more than just 2, it is synergy, so that the impression that emerges here becomes something else again. The sum of these different elements is more than just a simple accumulation.

In hopes that you will enjoy and be enlightened by Lavana Kray's work presented here.

And perhaps, the next time, whatever be the season, that you stop along the side of the road, or next to the sea or take the time to watch a bird winging toward the horizon, you will be reminded of the simple yet profound beauty that the haiku art form brings to us all.

Sam Cannarozzi

Co-editor of *plocj*

The French National on line Haiku Magazine

Parcieux, France

Autumn/Winter 2019

* Except for the photos numbered 88, 120 & 235, by Ina Chivu and

122 & 123 by Anca Tănase, all the photos are by the author.

** My native language is American English and I am fluent in French. I do not speak Romanian. But I also often looked at the original in Romanian because in reading haiku in the original Romanian language, thanks to the publications of haiku poet and painter Ion Codrescu, among others, I have a small vocabulary. This helped me to better enjoy the poems.

NB

Lavana KRAY is a frequent contributor to *plocj* the on-line French Haiku Magazine sponsored by the Association for the Promotion of Haiku Poetry.

The magazine often publishes haiku sent from international haiku poets from many countries including Romania.

“ The true test of skill is to redefine the familiar ”

Ian Baruma

PREFAȚĂ

Într-adevăr, n-ar fi putut fi un titlu mai adecvat decât *RESPIRO*, după cum Lavana Kray ne invită la un moment de relaxare, prin intermediul celor patru anotimpuri: iarnă /fuyu, primăvară /haru, vară/natsu, și toamnă/aki. De la primul la ultimul poem (în care apar emotigrame, în loc de cuvinte, într-un fel de armonie ying-yang), atât ilustrarea dramatică a temelor comune, cât și momentele excepționale pe care le observă și le experimentează Lavana de-a lungul unui an, țin cititorul constant captivat. Fotografiile care însoțesc poemele sunt ca niște reflexii paralele, fiind un plus pentru cititor în evaluarea completă a fiecărui haiku în parte.

Parcurgând această carte, așa cum am făcut eu, veți întâlni haiku-uri care vi se adresează în mod direct, cu toate acestea, doresc să vă împărtășesc opiniile mele despre câteva poeme pe care le apreciez în mod deosebit. **

o stea

eșuată pe plajă –

paparazzi

Citind primele două versuri, mă gândeam că se referă la o stea de mare, dar ultimul vers schimbă complet înțelesul – este vorba despre stele de cinema. Aici, dinamica are mare efect și surprinde cititorul. O stea poate avea mai multe înțelesuri. Dacă te uiți mai întâi la fotografie, ai putea crede că sunt doar niște pescăruși lângă mare. Și aici intervine foarte bine elementul surpriză. Este un haiku foarte bun, în opinia mea.

nu intră nimeni
pe ușa larg deschisă –
mai cioplesc un chip

Ca fotograf, Lavana folosește deseori anumite tehnici, cum ar fi imaginea în oglindă, în care partea dreaptă este la fel cu cea stângă, dar aici umbrele din prim-plan sunt diferite, etalând efecte stranii.

Referitor la haiku, da, există un fel de poartă sau portal, dar la ce fel de chip se referă? Misterul rămâne deplin.

starea vremii –
în carafa cu apă
semn de furtună

Îmi place acest haiku în mod deosebit. Am în minte imaginea unui întreg ocean într-o picătură de apă. În fotografie, aceeași atmosferă de mister. Ce este aceasta și unde ne duce? Ce se întâmplă aici? De fapt, haiku-ul însuși pune astfel de adânci și importante întrebări, prin definiție.

Cu privire la fotografia:

Când un desen sau o pictură se asociază cu un haiku se obține o *haiga*. Poetul japonez Buson (1716-1783) a fost un maestru al acestui gen.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Haiga>

Când o fotografie ilustrează un haiku, obținem un alt stil, mai recent, numit *haisha*.

În această carte, faptul că fotografiile sunt majoritar alb/negru conferă o semnificație aparte celor color. Dar, mai întâi, să ne uităm la următorul haiku.

furtuni magnetice –

zborul meu spre tine

s-a făcut laț

Pentru mine, imaginea lasoului este foarte puternică.

Incredibila fotografie cu șirul de păsări care se „înnoadă”, formând un lasou, înalță haiku-ul la un cu totul alt nivel.

escavatoare –

neclintiți din poarta casei

niște bătrâni

Cred că aici, imaginea și cuvintele vorbesc de la sine. Acest du-te-vino dintre fotografie și haiku întărește ideea unei case pe punctul de a fi demolată și a bătrânilor stând în fața ei, refuzând să o părăsească.

Mai sunt câteva imagini alb/negru, dar cu o pată de culoare ce le conferă un aer suprarealistic, așa cum este acel balon roșu printre păsări și cabluri de înaltă tensiune.

pâclă opacă –

numai portocalul

lesne de găsit

Într-adevăr, e nevoie de un strop de culoare, ca să poți percepe ceva în ceață, iar un portocal e tocmai ce ne trebuie. Focusarea pe portocal în text și pe balonul roșu în imagine dublează înțelesul haiku-ului.

În concluzie, se găsesc multe colecții valoroase de haiku și chiar de haiga sau haisha, dar această antologie este unică, în opinia mea, prin complexitatea acestei forme de artă.

Haiku-ul luat separat este de apreciat; fotografiile sunt artistice și se impun prin calitatea lor. Privindu-le împreună, pot spune că această carte își propune a fi mult peste o simplă juxtapunere de cuvinte și imagini.

1+1 fac mai mult decât 2, este sinergie, motiv pentru care impresia degajată de aici este cu totul altceva.

Suma diferitelor elemente este mai mult decât o simplă acumulare.

Sper că veți îndrăgi și explora noile perspective în lucrările Lavanei prezentate aici și, data viitoare, indiferent de anotimp, când vă veți opri de-a lungul unui drum sau în fața mării, privind zborul unei păsări către orizont, vă veți aminti de simpla dar profunda frumusețe înmiresmată pe care haiku-ul o emană.

Sam Cannarozzi

Co-editor al revistei *plocj*

Revistă virtuală de haiku în limba franceză

Parcieux, France

Toamnă/Iarnă 2019

*Cu excepția imaginilor de la paginile 88, 120 & 235, având ca autor pe Ina Chivu și 122 & 123, autor Anca Tănase, toate fotografiile din acest volum aparțin Lavanei.

**Limba mea nativă este engleza americană și vorbesc fluent limba franceză. Nu vorbesc româna, dar deseori m-am uitat și la versiunea originală, având unele cunoștințe, grație publicațiilor de haiku și pictură ale domnului Ion Codrescu. Acest fapt m-a ajutat și mai mult să mă delectez cu aceste poeme.

NB

Lavana Kray este un frecvent contributor al revistei ***plocj*** sponsorizată de ***Asociația pentru promovarea haiku-ului***, din Franța, care publică poeți din diverse țări, inclusiv din România.

autoportret –

trei sute șaizeci și cinci

de griuri

self portrait –

three hundred sixty-five

shades of gray

autoportrait –

trois cent soixante-cinq

nuances de gris

cuvinte gravate
pe inel de logodnă –
cerc deformat

engraved words
on an engagement ring –
deformed circle

mots gravés
sur un anneau de mariage –
cercle déformé

ploaie caldă –
două rânduri de gard
și nicio floare

warm rain –
double enclosure
and no flowers

pluie chaude –
double mur de clôture
et pas de fleurs

cireș sterp –
un borcan cu rumeguș
între dulcețuri

barren cherry tree –
a jar with sawdust
between jams

cerisier stérile –
un pot de sciure parmi
les confitures

curcubeu –

privesc în jos de teamă

să nu calc melcii

rainbow –

I watch my steps for fear

of crushing snails

l'arc-en-ciel –

ma tête baissée pour éviter

les escargots

cafea amară –
unul lângă altul
eu și râul

dark coffee –
as always side by side
the river and I

café noir –
côte à côte comme tous les jours
moi et le ruisseau

cerul tău prea strâmt –

îmi fac loc renunțând

la o aripă

your narrow sky –

I drop one of my wings

to fit in

ton ciel étroit –

je laisse tomber

une de mes ailes

amândoi la bord –

tu, de-a lungul râului

eu, de-a latul mării

both on board –

you along the river

I across the sea

à bord d'un bateau –

toi, le long de la rivière

moi, au large de la mer

vânt prielnic –
barca mea ridică vele
de dantelă

good tailwind –
my boat raises
lacey sails

bon vent arrière –
mon bateau lève les voiles
en toile de dentelle

căderi nervoase –
iedera se cațără
pe zăvoare

mental breakdown –
the ivy climbing up
the latches

coup de blues –
le lierre grimpe
sur les loquets

înfloresc teii –
prima ieșire din
turnul de fildeș

blooming lindens –
first escape from
the ivory tower

les tilleuls fleurissent –
la première sortie
de la tour d'ivoire

diluendo –
norul pictat pe tavan
picură-n cafea

diluendo –
painted cloud on the ceiling
drips into my coffee

diluendo –
le nuage peint au plafond
s'égoutte dans mon café

gol pustiu –

golul unei scoici umple

golul meu

deserted bay –

the emptiness of a sea shell

filling my life

baie déserte –

le vide d'une coquille

comble ma vie

terapie de grup –
flori de cactus destramă
frica de moarte

group therapy –
a cactus flower untangles
the fear of death

thérapie de groupe –
une fleur de cactus effiloche
la peur de la mort

topire lentă –
niciodată timp destul
pentru lumânări

slow melt –
never time enough
for candles

fondues lentement –
jamais assez de temps
pour les chandelles

ultima oră –

tot mai rece inima

rămasă pe nisip

last hour –

colder and colder

the sand heart

dernière heure –

de plus en plus froid

le cœur de sable

blocaj pandemic –
m-a prins cu ușurință
un poem în lanț

lockdown –
caught up in a linking
poem

confinement –
dans la captivité
d'un poème en chaîne

noduri maligne –
se aud spărgându-se
baloane pe drum

malignant knots –
one by one go boom
balloons in the street

nodules malins –
éclatant dans la rue
quelques ballons

singular și lung
drumul către tine –
citesc epitafuri

singular and long
this path leading to you –
I read epitaphs

le chemin vers toi
aussi long que singulier –
je lis des épitaphes

păsări pe ducă –
greu de distins strigătul meu
de al lor

departing birds –
it's hard to pick my cry out
from theirs

l'envol des oiseaux –
pas facile à distinguer
mon cri du leur

scrâșnete –

într-un colț de valiză

țărână de-acasă

creaking noises –

in a corner of the suitcase

ground from home

grincements –

dans un coin de la valise

sol de chez soi

suflare

atârând de-un fir de ață –

funeralii

your breath

hanging by a thread –

funerals

ton souffle

suspendu par un fil –

obsèques

Ziua Morților –

între pereți albaștri

doi fluturi valsând

All Souls' Day –

two butterflies waltzing

among blue walls

la Toussaint –

deux papillons valsant

entre les murs bleus

la părinți –
dormitând în cochilii
doi melci

my parents' house –
dozing off in their shells
two snails

chez mes parents –
somnolant dans leur coquilles
deux escargots

mai trec prin satul
în care nu stă nimeni –
copac de suflet

back again
to the village where no one lives –
my soul-tree

je reviens souvent
au village où personne ne vit –
mon arbre d'âme

unde-s cocorii?
tac în cuiburile lor
bătrânii

where are the cranes?
wordless in their nest
the elders

où sont les grues ?
silencieux dans leur nids
les vieillards

cimitirul

prinde iarăși viață –

și eu

the graveyard

comes to life again –

and so do I

le cimetière

plus vivant que jamais –

moi aussi

nor radioactiv –

leagănele se opresc

pe rând

radioactive cloud –

the swings come to stand still

one by one

nuage radioactif –

les balançoires s'arrêtent

une à une

aburi de ceai –
se strâng pe prispa casei
frunze zbârcite

tea steam –
shrivelled leaves
on the gazebo

buée de thé –
des feuilles ratatinées
sur la véranda

o barză

dă târcoale prin grădină –

ceas biologic

a white stork

hovering about the lawn –

biological clock

une cigogne blanche

survolant le jardin –

horloge biologique

respiro –
lapte de pădăii
pe degete

respiro –
dandelion milk
on fingertips

respiro –
lait de pissenlit
sur les doigts

super luna

într-un bob de rouă –

râd greieri cu hohot

super moon

in a dew drop –

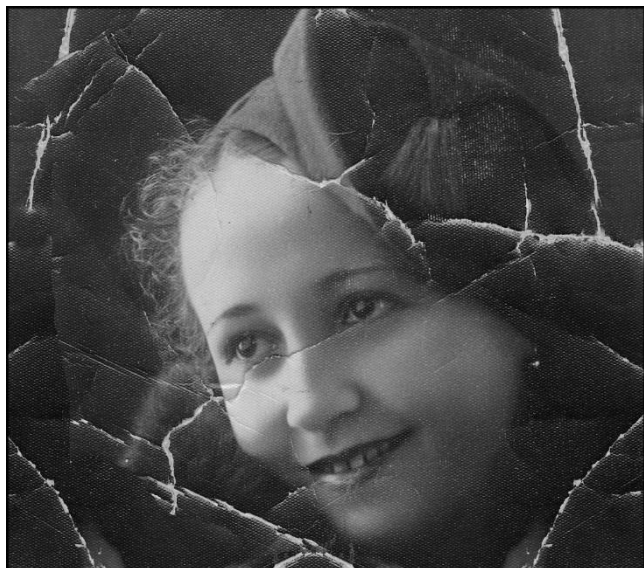
laughing crickets

la super lune

dans une goutte de rosée –

les grillons rient aux éclats

clar de lună –

la ferestrele tale

păienjenirea

full moon –

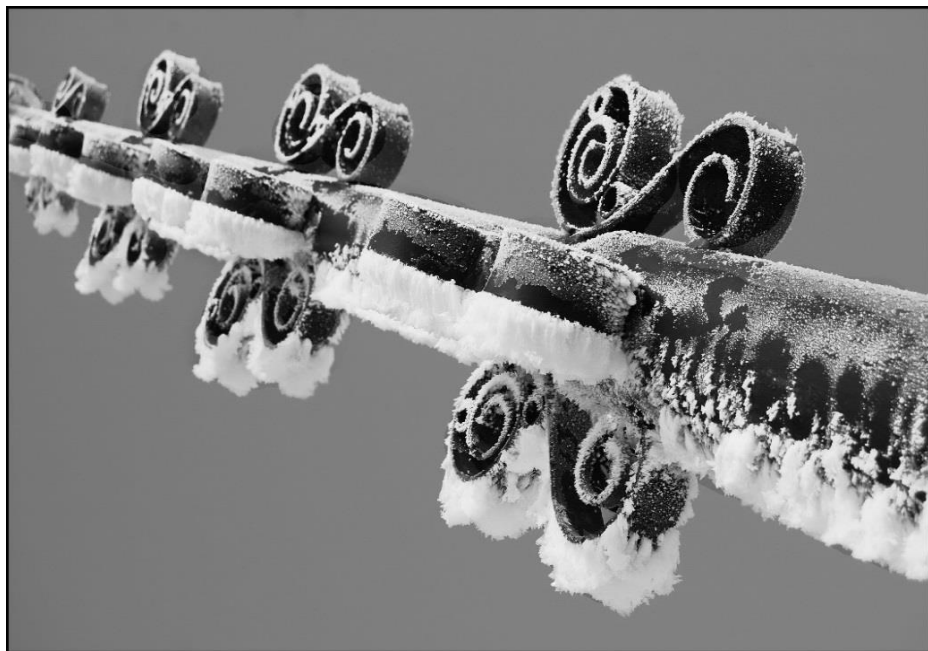
a cobweb

on your windows

clair de lune –

des toiles d'araignées

à tes fenêtres

captivi în turnuri –
hoinărind pe bulevard
un cerb cu ai lui

lockdown –
strolling on the main street
a deer herd

confinement –
en flânant sur le boulevard
la famille d'un cerf

agorafobie –
marea e o lacrimă
prelinsă pe geam

agoraphobia –
the sea is a tear
in the window

agoraphobie –
la mer est une larme
dans la fenêtre

niciun pod

până la macii de acasă –

nori adânci

no bridge

to the poppies at home –

deep clouds

pas un pont

jusqu'à mes pavots –

nuages profonds

pe malul tău
o barcă de hârtie –
mă las dusă de val

a paper boat
on your shore –
I let myself float

sur ta rive
un bateau de papier –
je me laisse flotter

coborâre –

mă așteaptă la scară

un scai înflorit

getting off –

waiting for me on the deck

a blooming thistle

descendre –

il m’attend sur le perron

le chardon fleuri

punct terminus –
de-aş fi frunză, aş intra
în sens giratoriu

end of the road –
if I were a leaf, I would take
a roundabout

point terminus –
je prendrais un rond-point,
si j'étais une feuille

vârstnici în campus –
iederă încolăcind
statui

nursing home –
ivy ropes creeping around
the statues

maison de retraite –
le lierre s'enroule
sur les statues

păunul de ieri

evantaiul de astăzi –

târg de vechituri

yesterday's peacock

today's fan –

antique bazaar

le paon d'hier

l'éventail d'aujourd'hui –

vente de charité

soroc –

umbra bastonului

dă ora exactă

leaving day –

the shadow of a cane

shows the right time

jour du départ –

l'ombre d'une canne

marque le moment

graniță închisă –
vecinii-l duc pe tată
pe ultimul drum

closed border –
a few neighbors take a father
on his last road

frontière fermée –
quelque voisins enterrent
le père d'une famille

o perlă

în şiragul de riduri –

corp străin

a pearl

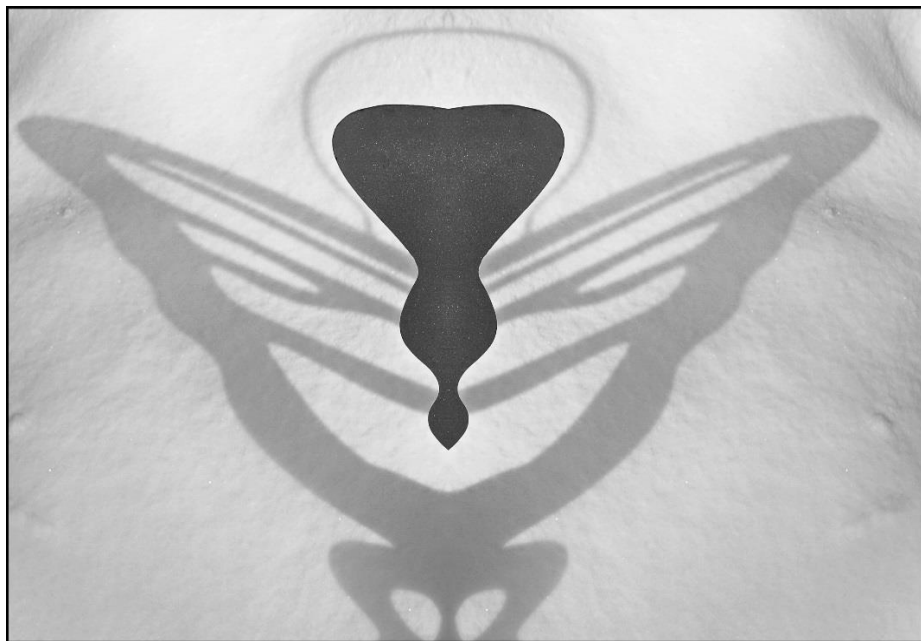
on a string of wrinkles –

strange body

une perle

sur une chaîne de rides –

corps étrange

umbra mamei
coborând în ea însăși –
clopote prelungi

my mother's shadow
shrinks into itself –
lamenting bells

l'ombre de ma mère
va en rétrécissant –
long son des cloches

vântul învârte

indicatorul de drum –

drept înainte

road sign

spun by winds –

walking straight ahead

l'orage fait tourner

le panneau routier –

aller tout droit

curtea școlii –
descâlcind lianele
de amintiri

school yard –
mingling of cinereous
memories

cour d'école –
les souvenirs grisâtres
s'entrelacent

clorofilă mov –

roza care promitea

era de gheață

purple chlorophyll –

the promising rose was

but an ice-flower

chlorophylle mauve –

la rose prometteuse n'était

qu'une fleur de glace

ierbar –

spinii unei veri în doi

în toți porii

herbarium –

our spiky summer stuck

in all my pores

herbier –

les épines de notre été

dans tous mes pores

cer beznatic –

eu nu te-oi fi aşteptat

sau n-ai mai venit

fuliginous sky –

I might've not been waiting

or else you didn't come

ciel noirci –

c'est moi qui n'ai pas attendu

ou tu n'es pas venu

străbătând cărări
spre iarba de acasă –
tălpi sângerânde

long way
towards the grass at home –
bloody soles

toujours en route
vers l'herbe de chez soi –
semelles sanglantes

alb timpuriu –
un ac de păr îl scoate
din anonim

early whiteness –
a hair barrette
highlights it

blanc insolite –
une barrette à cheveux
le met en splendeur

coamă albă

priponită lângă pom –

zile de Crăciun

white mane

tethered to the tree –

Christmas days

crinière blanche

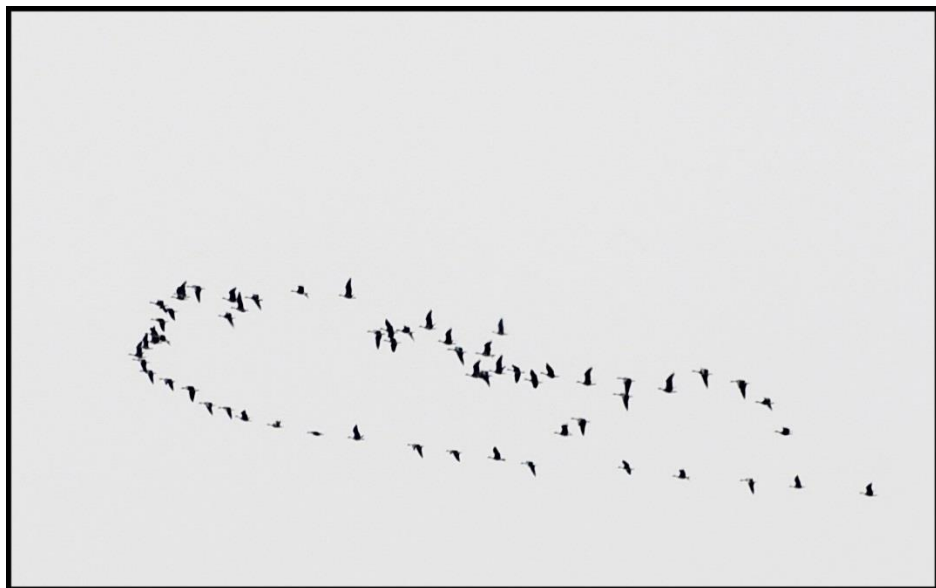
attachée à un arbre –

jours de Noël

furtuni magnetice –
zborul meu spre tine
s-a făcut laț

magnetic storms –
my flight to you is caught
in a lasso

tempêtes magnétiques –
mon vol vers toi est pris
dans un lasso

glob de foc –
spart la umbra carului
un pepene roșu

globe of fire –
in the shadow of an ox-cart
sliced watermelon

globe de feu –
à l'ombre d'un char à bœufs
la chair d'une pastèque

secetă dură –
scrâșnetul unghiilor
pe geam prăfuit

long dryness –
the screeching of the nails
on a dusty window

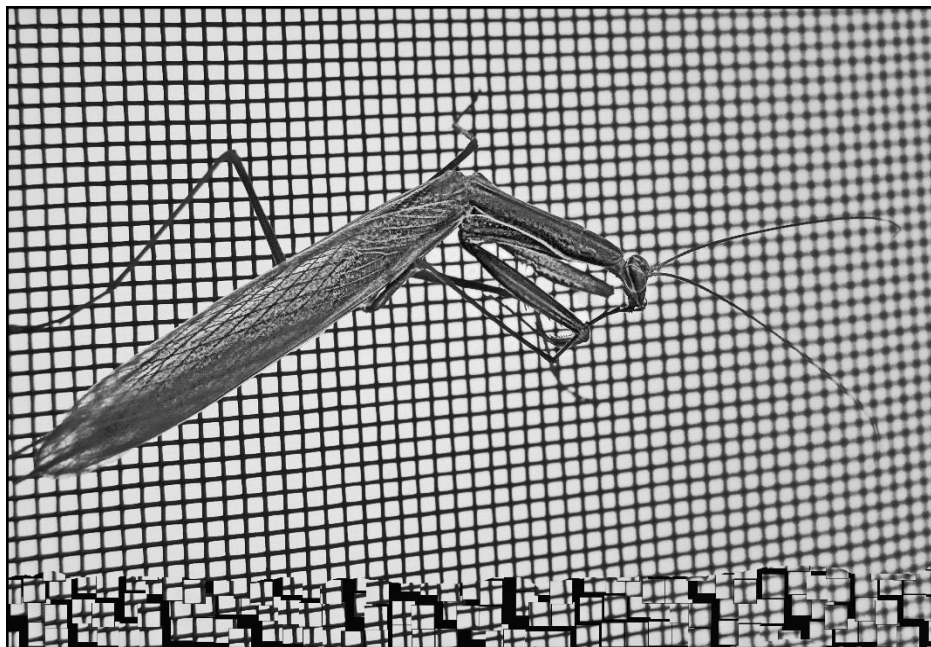
sécheresse sévère –
le crissement des ongles
sur la fenêtre

pas fără urmă –
data viitoare, Doamne,
fă-mă să fiu melc

my step without a trace –
Lord, let me be a snail
next time

pas sans trace –
Dieu, fait de moi un escargot
la prochaine fois

fum de tămâie –
urmând călugărița
niște fluturi albi

whiff of incense –
white butterflies following
the praying mantis

odeur d'encens –
des papillons blancs suivant
la mante religieuse

casă departe –

iar se coc cireșele

doar pentru grauri

faraway home –

cherries ripen again

for starlings only

maison lointaine –

les cerises ne mûrissent

que pour les étourneaux

rătăcire –

nu ochiul e de vină

lumea e în ceață

lost –

it's not about the blindness

the world is blurry

égarement –

c'est pas la cécité

le monde est flou

eclipsare –
unul după altul
copii nedorîți

eclipse –
one by one amassed
unwanted children

éclipse –
des enfants non désirés
l'un après l'autre

o stea
eșuată pe plajă –
paparazzi

a star
stranded on the beach –
paparazzi

une étoile
échouée sur la plage –
paparazzi

ieșire din eu –
aripile larg deschise
privind către cer

getting out of yourself –
wide open wings, and
eyes to the sky

sortir de soi-même –
les ailes grandes ouvertes
les yeux au ciel

tremuriş de plopi –
umbra mea pereche
s-a desprins de mal

trembling poplars –
my twin shadow
left the shore

peupliers tremblant –
mon ombre jumelle
a quitté le rivage

ambient feng shui –
profil de pasăre printat
pe cană de lut

feng shui ambience –
bird profile printed
on a clay cup

ambiance feng shui –
profil d'oiseau imprimé
sur une tasse d'argile

pereți scorojiți –
ulcica funerară
impecabilă

cracked walls –
unbreakable
funeral urn

murs fissurés –
le vase funéraire
incassable

loc de baștină –

iese lumea pe la porți

numai mama, nu

returning home –

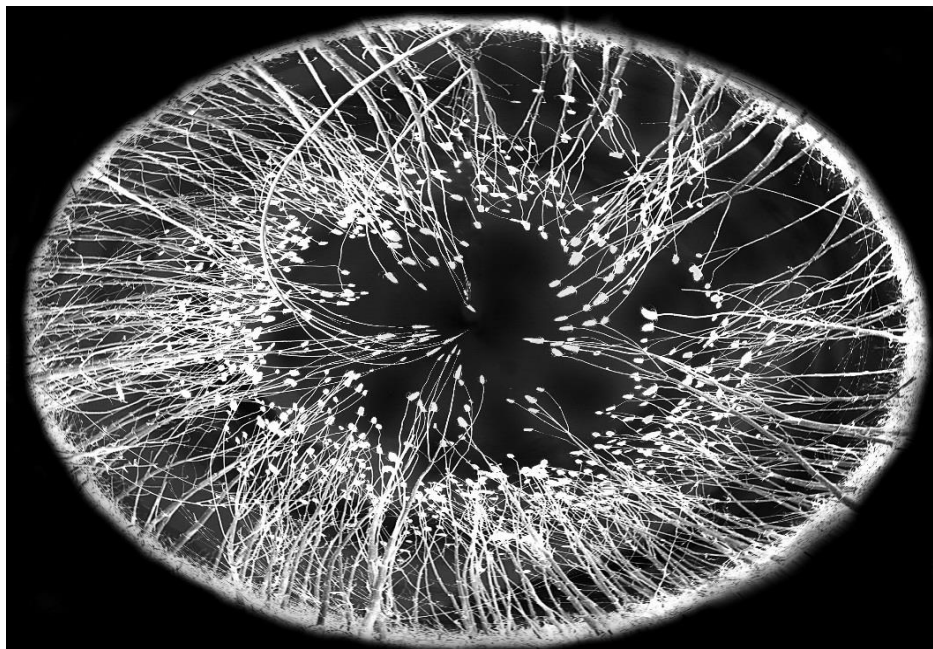
neighbours show up at the gate

except my mother

de retour chez moi –

tous les voisins à la porte,

sauf ma mère

hora satului –
se tot ține de-o catrință
un scaiete

folk dance –
hanging on to a skirt
a thistle

danse champestre –
bien accroché à une jupe
un chardon

întoarcere

la iarba care m-a crescut –

împelinare

back

to the grass that raised me –

taste of wormwood

de retour

à l'herbe qui m'a vu grandir –

goût d'armoise

tainiță –
pe oglindă, un fluture
de mucegai

secret nook –
on the mirror, a butterfly
of mould

coin secret –
sur le miroir, un papillon
de moisissure

pâine caldă

Foto: Ina Chivu

păstrată în ștergar –

nicio pasăre

warm

loaf of bread kept in a cloth –

no birds

miche de pain chaude

gardée dans un torchon –

pas d'oiseaux

... — — — ...

ajuns la uşă grabnic
doar Crivăţul

... — — — ...

the only one arriving
is the snowstorm

... — — — ...

le seul qu'y arrive
c'est le blizzard

ajun de Crăciun –
la ușa ta un lacăt
și eu

Christmas Eve –
a padlock by your door
and me

veille de Noël –
à ta porte un verrou
et moi

atât de calde

lacrimi parazite –

creangă de vâsc

so warm

these parasitic tears –

mistletoe ball

si chaudes

ces larmes parasites –

boule de gui

punct roșu aprins –
lângă mărul pădureț
fornăie un cal

red point –
by the wild apple tree
a horse whinnying

point rouge –
près d'un pommier sauvage
un cheval hennit

rugă de Paște –
se aude-n insectar
un fel de foșnet

Easter prayer –
a kind of whisper
in the insectarium

Prière pour Pâques –
une sorte de frémissement
de l'insectarium

în largul meu
stând unde nu trebuie –
câini de urmă

confortable
sitting where I shouldn't –
tracking dogs

assise à mon aise
là, où je ne devrais pas –
chiens de chasse

aniversare –
mai străvezie cu un an
roza din glastră

anniversary day –
already one year paler
this rose in a pot

jour anniversaire –
cette rose dans le vase
a déjà un an de plus

adieri de mir –

rochie de mireasă

la înhumare

myrrh whiff –

wedding dress on

at the burrial

senteur de myhrre –

une robe de mariée

aux obsèques

ultimul cadru –
la doi metri distanță
umbrele noastre

last picture –
two steps apart
our shadows

dernier cadre –
à deux mètres de moi
ton ombre

ceaiul de seară

aburind la fereastră –

cana ta rece

five o'clock tea

steaming by the window –

your cold teacup

le thé à cinq heures

tout près de la fenêtre –

ta tasse froide

unghi mort –
se aud cocoarele
plângând

blind spot –
I hear the cranes
weeping

angle mort –
on entend les grues
crier

pălării de pai –

solitar în plin soare

rodul pământului

straw hats –

alone under the full sun

some Lords-and-ladies

chapeaux de paille –

isolés en plein soleil

des fruits de la terre

strânsetul toamnei –

amintiri păstrate

de sămânță

harvesting –

saving memory seeds

for next year

le temps des moissons –

quelque graines de souvenirs

pour l'année prochaine

nicio ieşire –

uneltesc ceva cu luna

la masa de scris

no exit –

ploting something with the moon

by my writing desk

aucune issue –

je compte avec la lune

par écrit

colivii

agățate de tavan –

gol afectiv

bird cages

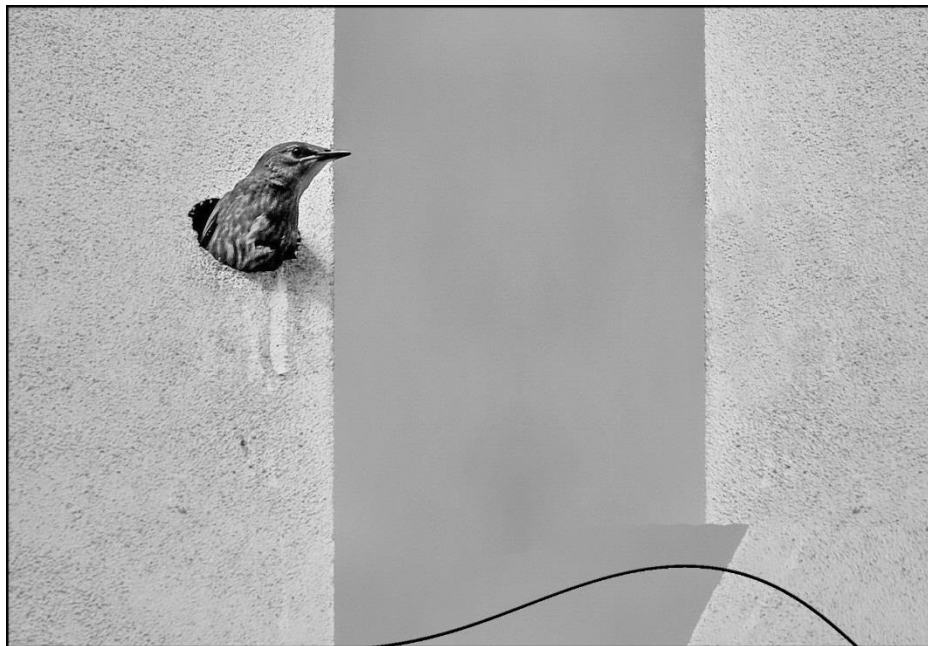
hanging from the ceiling –

void of feelings

cages d'oiseaux

pendues au plafond –

vide émotionnel

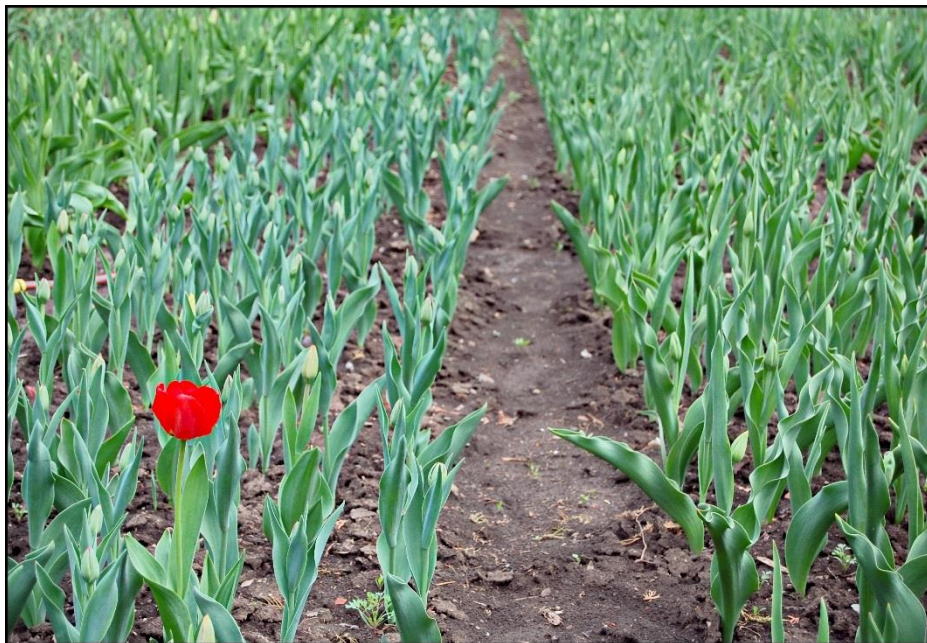

dor de ducă –
perdeaua sare
pervazul

roadsick –
the drape jumps out
of the window

envie de s'enfuir –
le rideau saute
par la fenêtre

sete de viață –
las aspersorul deschis
și plec

thirst for life –
I leave the sprinkler on
and leave

soif de vie -
on laisse l'arroseur couler
avant de s'enfuir

bătăi în poartă –
ciocănitoarea căutând
o larvă

knock at the gate –
the woodpecker looks for
a larva

on frappe à la porte –
le pivert cherchant
une larve

nimeni acasă –

aceleași *Imortele*

la fereastră

nobody home –

Immortal flowers

by the window

maison vide –

les mêmes fleurs d'*Immortel*

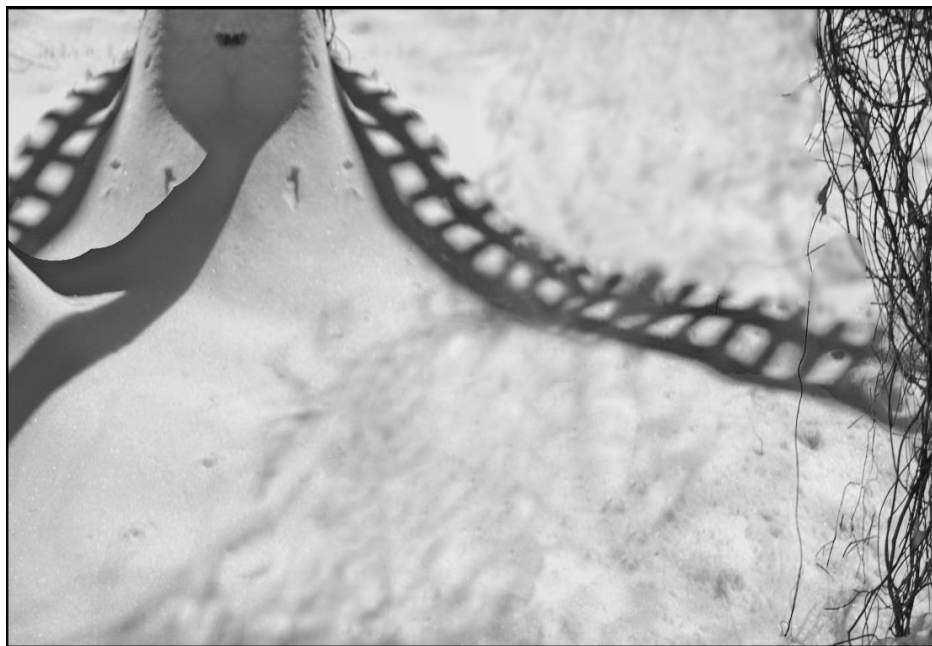
dans la fenêtre

fără perdea –
se perindă goale
înnoptările

drapeless window –
passing one by one
the empty nights

sans rideaux –
elles glissent une par une
les nuits vides

ceasornic mut –
un croșet înnoadă
lungimi de timp

silent clock –
the lenght of time
knotted by crochet

l'horloge muette –
le fil du temps noué
au crochet

ce bine sună
vântul prin copacii goi...
haine pe iarbă

it sounds good
the wind through naked trees...
clothes on the grass

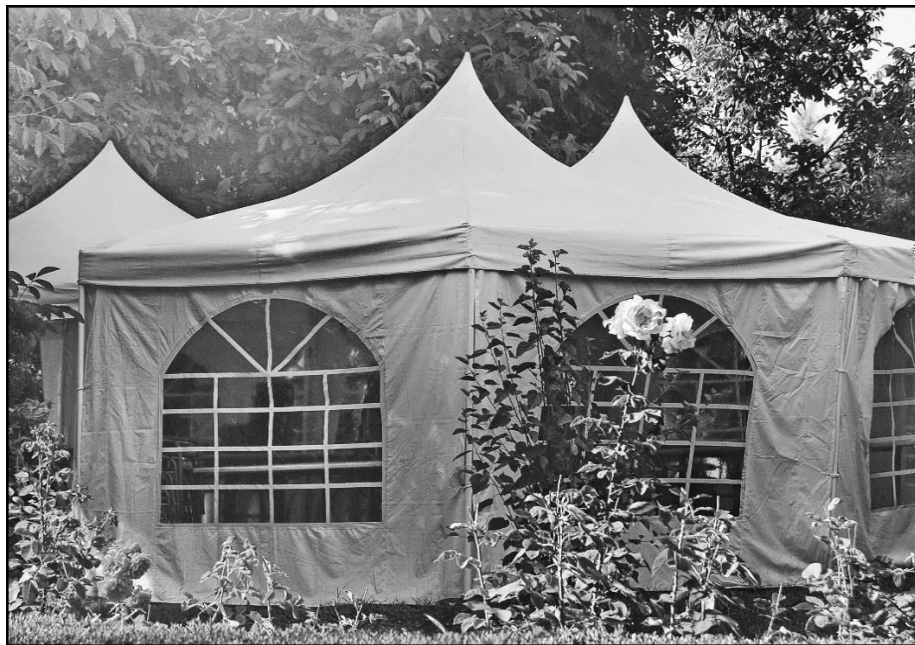
ça sonne bien le vent
à travers les arbres nus ...
vêtements sur l'herbe

an bisect –
mai puțin de o zi
până dincolo

leap year –
one day less until I reach
the other side

année bissextile –
jusqu'à l'autre côté
juste un jour de moins

primiri urgente –
răsar ca din pământ
groparii

emergency ward –
growing in numbers
the gravediggers

service d'urgence –
de plus en plus nombreux
les fossoyeurs

craniu în mână –
scândura cimitirului
singura scenă

skull in hand –
the ledge of a tomb
his only stage

crâne à la main –
les planches du cimetière
sa seul scène

bancă la poartă –
pașii care se aud
trec mai departe

bench by the gate –
approaching steps keep
passing by slowly

banc près de la porte –
les pas qu'on entend
s'éloignent lentement

ultima tihnă –

în curtea azilului

mocnesc bastoane

final rest –

a few walking sticks smolder

in the care home yard

dernier repos –

dans la cour d'asile

des cannes à bruler

graniță cu spini –
râd copii în zmeuriș
de ambele părți

thorny border –
children on both sides
enjoy raspberries

frontière épineuse –
les enfants des deux côtés
jouissent de framboises

"Cent haïkus pour la paix", Éditions L'iroli.

ploaie mărunță –
chiot de copii ieșind
din izolare

drizzle –
children out of isolation
shout with joy

bruine –
des cris joyeux d'enfants
non plus isolés

zăduf –

aripă mare umbrind

păsări mici

scorching sun –

a large wing shading

small birds

journée torride –

des petits oiseaux à l'ombre

d'une grande aile

răspântie –

în direcție greșită

cloșca cu pui

crossroads –

in the wrong direction

hen and chicks

carrefour –

la mauvaise direction

des poussins

focus pe detaliu –
cerul își ține un pic
respirația

focus on detail –
the sky holds its breath
for the moment

focus sur le détail –
le ciel retient son souffle
pour l'instant

preaplin virtual –
gol familiar cu muchii
tăioase

Foto: Ina Chivu

virtual crowd –
familiar emptiness,
sharp edges around

foule virtuelle –
les bords tranchants
du vide

în urma ta, gol –

Foto: Anca Tănase

pun o piatră peste el

în fiecare zi

after you, emptiness –

I pile a stone atop of it

every passing day

après toi, le vide –

je lui ajoute une pierre

chaque fois que j’y viens

prezent continuu –
o amnezică în plus
printre ceilalți

Foto: Anca Tănase

present continuous –
one more amnesiac woman
among others

présent continuu –
une amnésique
parmi tant d'autres

povârnire –
cobor pe drumeagul
care urcă

hill –
descending on the upwards
path

colline –
je descend le sentier
qui monte

de-ai fi alături
ai privi măcar o dată
de jos în sus

come by my side
so you can look up
for a change

viens près de moi
regarder de bas en haut
une fois dans ta vie

o pasăre

zboară cu alta în cioc –

cuiburi goale

a bird

with a bird in her beak –

empty nests

un oiseau avec

un autre dans son bec –

des nids vides

mor pădurile –
la morgă în curte
un tei înflorit

dying forests –
great smell of a linden
in the morgue yard

forêts mourantes –
dans la cour de la morgue
un tilleul en fleurs

stare de urgență –
un fluture de cretă
neterminat

state of emergency –
a butterfly in chalk
unfinished

l'état d'urgence –
un papillon en craie
inachevé

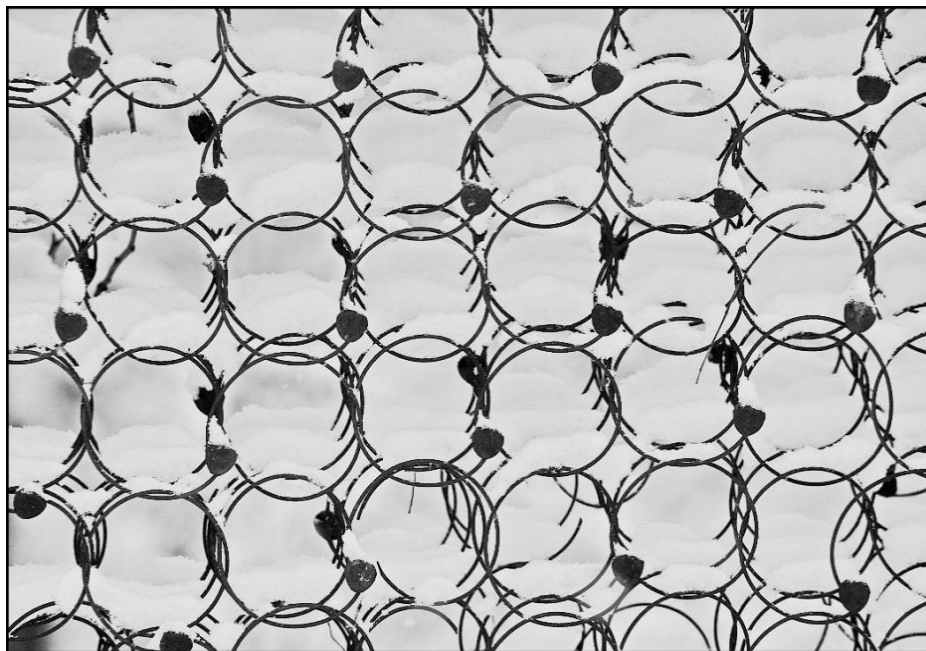

gheață subțire –
la chemarea mamei vine
doar ecoul

thin ice –
responding to the mother's call
only the echo

glace mince –
c'est juste l'écho qui répond
au cri de la mère

viscolitură –
reînvie fâneța
în plicul de ceai

snow storm –
reviving wild flowers
in a tea bag

tempête de neige –
des fleurs revigorantes
dans un sachet de thé

vifor domolit –
se stârnesc pe derdeluş
roiuri de fulgi

the storm ceased –
a swarm of flakes chasing
a sledge

la tempête s'apaise –
un essaim de flocons
suivant une luge

reîntâlnire –

Moșu' îmi înșiră iar

povești lângă brad

reunion –

this sweet gullibility

between me and Santa

on se retrouve –

chuchotant près du sapin

le père Noël et moi

rând la patrafir –
nici măcar zăpada
nu e fără pată

confessional –
not even the snow is
spotless

confessionnal –
même la neige n'est pas
sans tache

orizont –

subtil contact cu cerul

când vii și când pleci

horizon –

subtle contact with the sky

on arrival and exit

horizon –

contact subtil avec le ciel

à l'arrivée et au départ

ecou de pași –
pe jumătate de bancă
doar pâcla

echoed steps –
half of our bench
engulfed in fog

l'écho des pas –
sur la moitié de notre banc
le brouillard

pui de ger –
cade o umbră mică
de pe gard

frosty day –
a small shadow falls off
the fence

givre –
une petite ombre tombe
de la clôture

artralgie –
pomii se strâmbă la ger
în tăcere

arthralgia –
the trees gnarl quietly
under snows

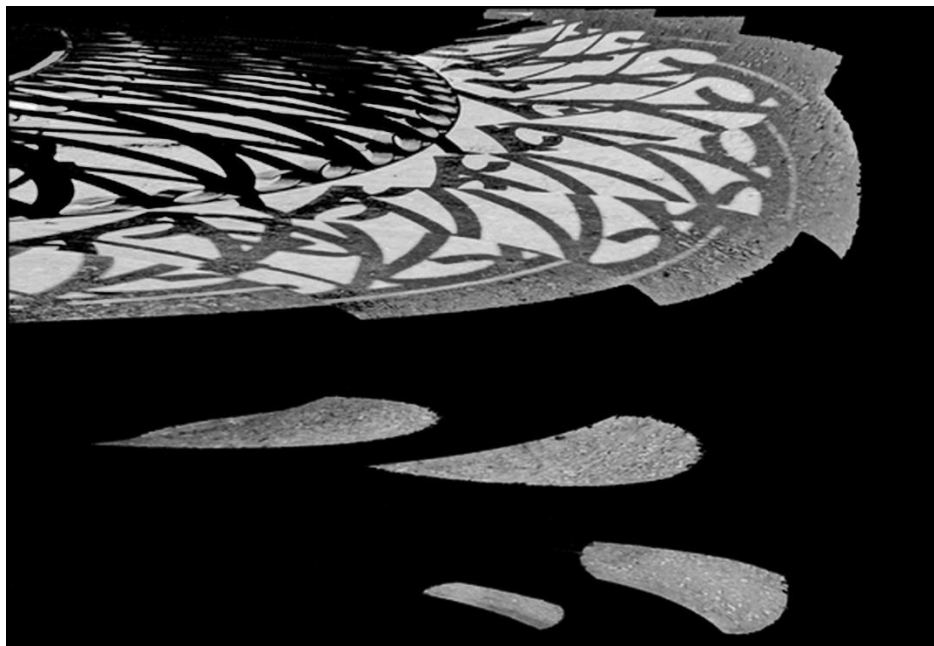
arthralgie –
les arbres se tordent au gel
en silence

alei de spital –
în cădere liberă
frunze... bucle

hospital alley –
treetops and hair
turning into fall

allée d'hôpital –
les feuilles et les cheveux
commencent à tomber

ceas căzut din cui –
statuia libertății
lipită cu scotch

wall clock fallen down –
mending lady liberty
with sticky tape

l'horloge murale tombée –
la statue de la liberté
collée avec du scotch

mâini încleștate –
vântul nu mai are
nimic de luat

folded hands –
there's nothing left for the wind
to take

mains jointes –
il n'y a plus rien pour le vent
à prendre

vânt arid –

o sămânță de iarbă

se umflă sub pleoapă

chinook wind –

a grass seed swelling

under the eyelid

vent sec –

une graine d'herbe se gonfle

sous la paupière

eu tac, tu taci...

zefirul aduce un iz

de rugină

I'm silent, you're quiet ...

now and again, a whiff

of rust

je me tais, tu te tais...

le vent apporte une odeur

de rouille

memorii –
contrapagini rămase
în alb

memories –
the back side of pages
devoid of content

mémoires –
les pages de gauche
en blanc

căutând Omul –
după ultima treaptă
încă o scară

looking for the Man –
after the last step
one more staircase

chercher l'Homme –
après les dernières marches
un escalier de plus

toți în jurul Lui –
și, totuși, undeva
se-mpușcă fluturi

God is all around –
and yet, somewhere
they shoot butterflies

Dieu est partout –
et pourtant, on fusille
des papillons

prea bătrân

pentru o gură de oxigen –

înapoi la El

too old

for a shot of oxygen –

back to God

trop vieux

pour la dose d'oxygène –

à Dieu

temporar închis –
pe treptele templului
nuntă de fluturi

closed doors –
on the steps of the temple
a butterfly dance

portes fermées –
sur les marches du temple
la danse des papillons

se aude coasa –
m-aş salva înmugurind,
dac-aş fi floare

the sound of a scythe –
if I were a flower, I would save
myself by budding

son d'une faux –
si j'étais fleur, je me sauverais
poussant en bourgeons

vertij –
mă pierd în bucle scurte
de timp

giddiness –
getting lost in temporal
loops

vertige –
on s'égare dans des boucles
temporelles

pe podet

un alai de licurici –

sandale prin mâl

firefly wedding

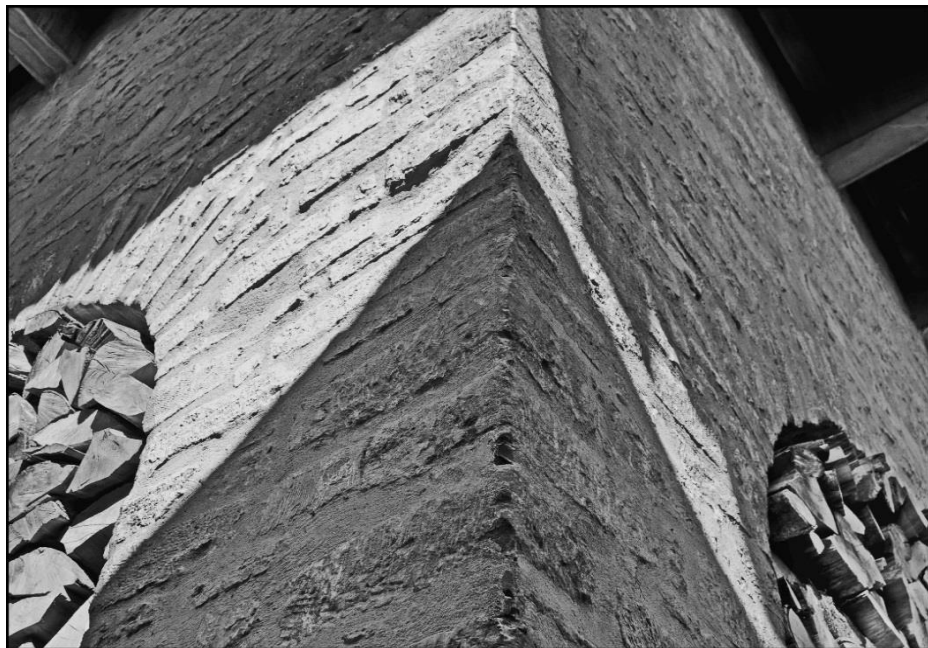
on the footbridge –

muddy sandals

sur le pont

le mariage des lucioles –

sandaes boueuses

echinocțiu –

sub streășina casei

nicio rândunea

equinox –

under the eaves of the house

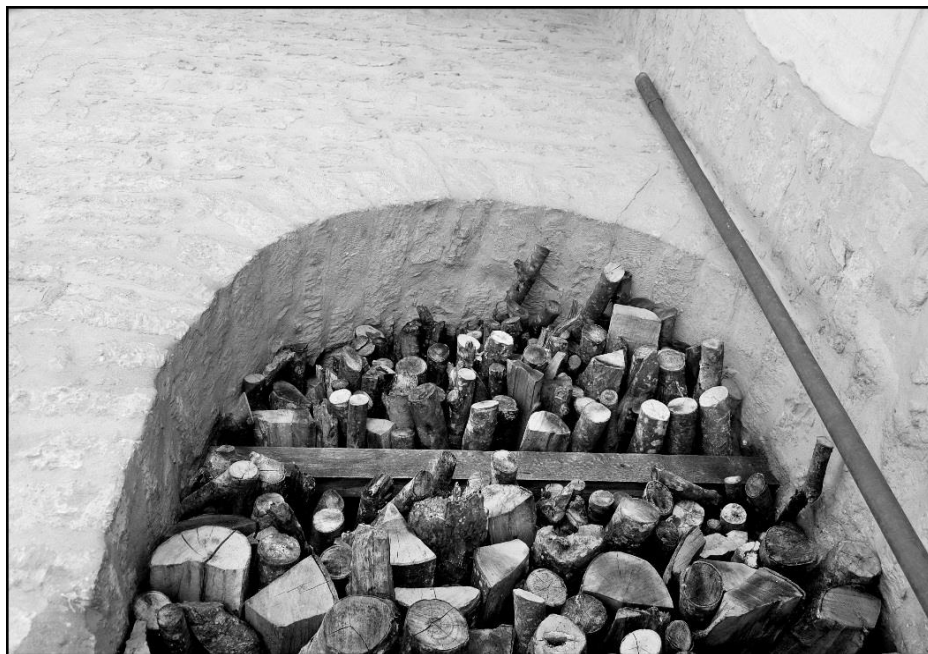
no swallows

équinoxe –

sous les avancées de toits

pas d'hirondelles

câteva aşchii

în fereastra Johari –

aprint focul

a few wood chips

in the Johari window –

I light the fire

des copeaux de bois

dans la fenêtre de Johari –

on allume le feu

doi captivi

în lumi diferite –

inimă-ușă

two captives

in our separate worlds –

door-heart

deux captifs

dans des mondes séparés –

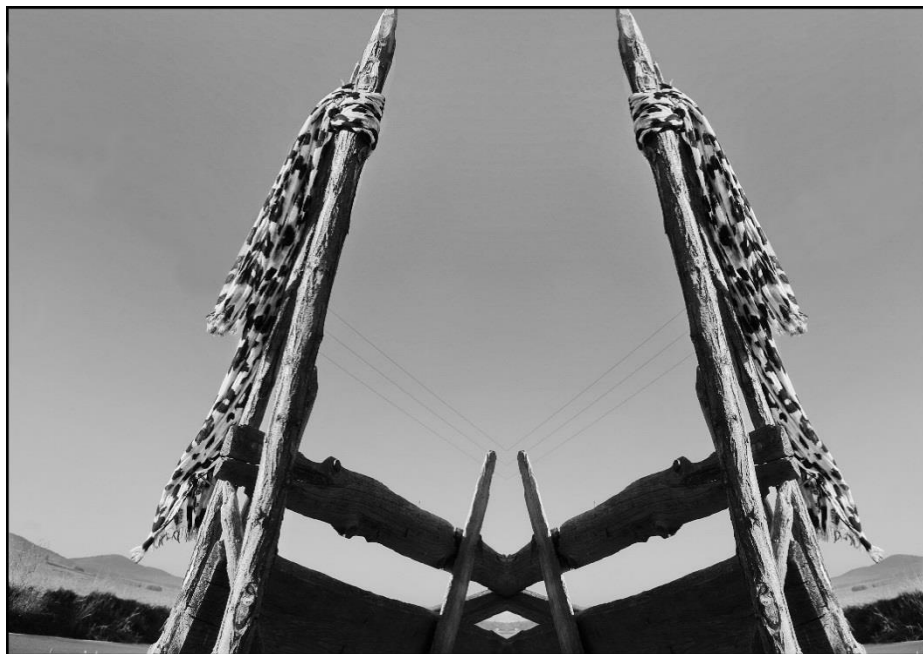
coeur-porte

drum lung înapoi –
la capăt de tunel, bănci
fără picioare

long way back –
at the end of the tunnel
benches with no legs

remonter la route –
au bout du tunnel, des sièges
sans pieds

escavatoare –
neclintiți din poarta casei
niște bătrâni

excavators
in front of their home
immovable old men

escavateurs –
vieillards inébranlables
devant leur maison

fierăstraie –
vaietul copăcimii
alungă norii

saws –
the cry of the forest
chasing away clouds

des scies –
le cri de la forêt
chasse les nuages

stați în casă!

ies în pădurea arsă

lăcrămioarele

self isolation –

lily of the valley blooms

in the burned woods

rester chez soi –

le premier brin de muguet

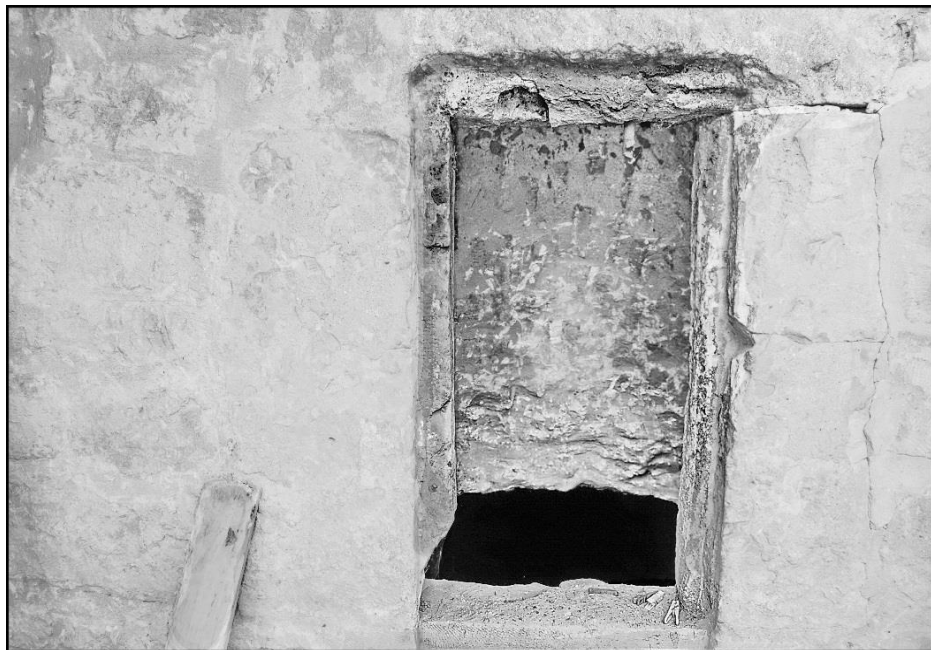
dans la forêt brûlée

WWW blocat –
trec și eu așa cum trec
alte vietăți

WWW blocked –
I walk along the path
of other creatures

WWW bloqué –
je vais comme ils vont
les autres créatures

de-a ascunselea –
mama se face mică
lângă rădăcini

hide and seek –
mother under a layer
of roots

cache-cache –
la mère sous un toit
de racines

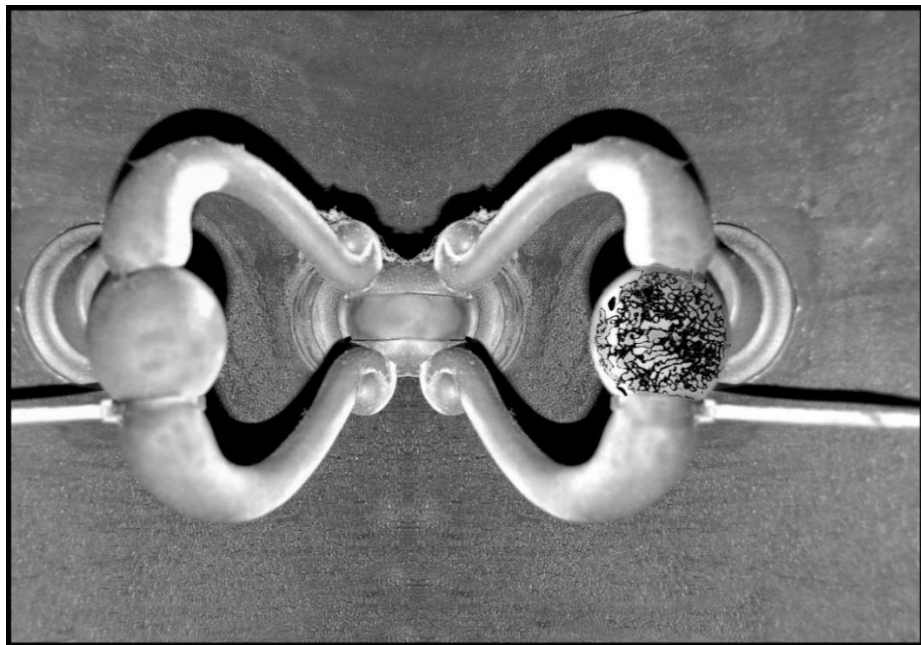

pâclă constantă –
intenție de fugă
la rădăcină

everlasting fog –
runaway feelings
in the roots

brouillard constant –
le dessein des racines
de s'éloigner

doi la o masă –
în privire verde crud
în amintiri scrum

two at the table –
clear green eyes
ashen memories

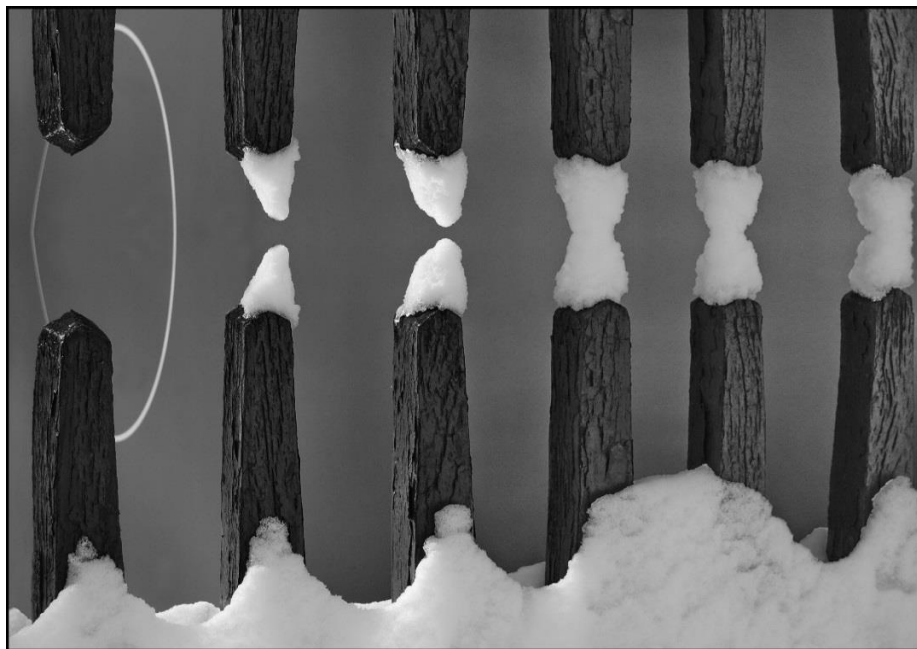
deux à la table –
les yeux vert clair
les souvenirs gris

cu ochi mijiți
cu aripi inversate –
amnezic pe drum

narrowed eyes
inverted wings –
amnesiac on his way

les yeux rétrécis
les ailes inversées –
l'amnésique sur sa route

tot mai departe
unul de celălalt –
cerc vicios

expanding
the space between us –
vicious circle

de plus en plus large
l'endroit entre nous deux –
cercle vicieux

nu intră nimeni
pe ușa larg deschisă –
mai cioplesc un chip
door wide open
but nobody around me –
carving one more face
aucun être
dans la porte grande ouverte –
tailler un visage de plus

coliziune –
lângă pădure un urs
de pluș

collision –
at the forest's edge
a teddy bear

collision –
à l'orée de la forêt
un ours en peluche

vântul largului

unduind o fustă lungă –

parfum de măr copt

the wind

waving a long skirt –

whiff of baked apples

le vent du nord

fait soulever une jupe –

l'odeur des pommes au four

viscolitura

m-a prins în drum spre sud –

leș de cocoară

blizzard

on my way south –

a crane's corpse

le blizzard

sur mon chemin vers le sud –

grue sans souffle

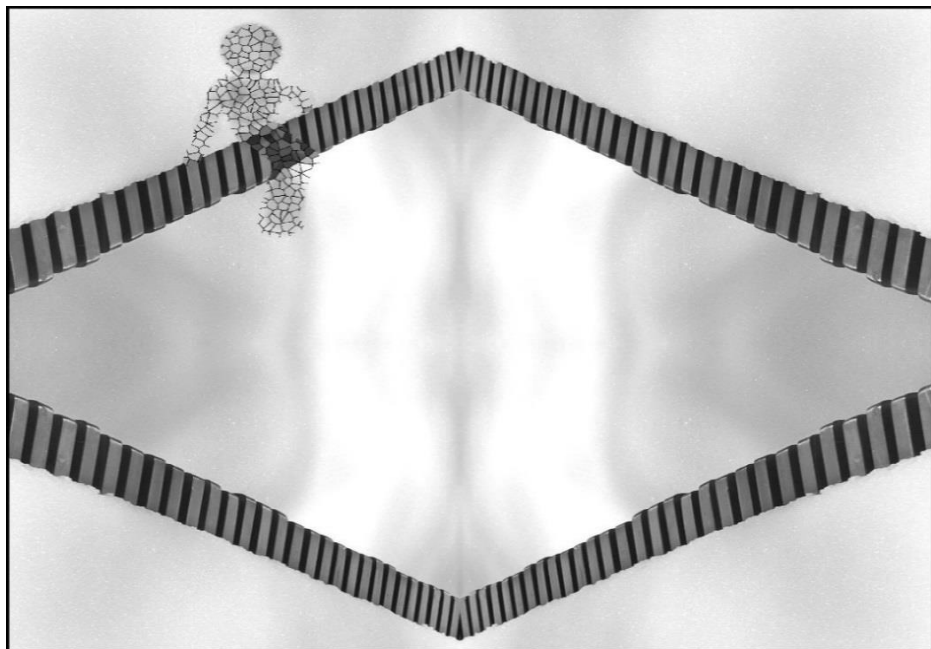

întins pe sfoară
ceva alb și zdrențuit –
orizont intim

something white and frayed
hanging on the clothesline –
inner horizon

sur la corde à linge
du blanc effiloché –
l'horizon intime

pui de cuc –
natural sau adoptiv
cuibul său

cuckoo chick –
natural or adoptive
its nest

jeune coucou –
c'est naturel ou adoptif
son nid

Albă ca zăpada –
se adorm unii pe alții
șapte copii

Snow-White –
seven children tell each other
bedtime stories

Blanche Neige –
sept enfants content l'un l'autre
des histoires au coucher

cântec de leagăn –
între gheme de lână
un greiere

lullaby –
among balls of wool
a chirping cricket

berceuse –
entre les boules de laine
un grillon

Coronavirus –

O mie și una de nopți

neterminată

Coronavirus –

One Thousand and One Nights

unfinished

Coronavirus –

Les Mille-et-une Nuits

lecture inachevée

secera lunii –
niciun vârî de copac
să se anine

sickle moon –
no tree top to hang
on

lune faucille –
pas un seul arbre
pour s'y accrocher

pădure verde
în spatele casei –
nicio pasăre

green forest
in the backyard –
no birds

une forêt verte
derrière la maison –
pas d'oiseaux

deșeu reciclat –

încă miroase a fragi

ulceaua de lut

recycled waste –

clinging strawberry smell

on a clay pot

déchets recyclés –

l'odeur de fraise d'un pot

en argile

Ciuleandra –
sar grăunțele-n ceaun
până la tavan

Ciuleandra –
corn popping
from the pot

Ciuleandra –
les grains de maïs éclatant
dans le chaudron

Ciuleandra: Intense folk song rhythm.

drum accidentat –

nu mai suflă mama-n rană

numai vântul

bumpy road –

it's not mother, but the wind

that soothes my wound

route cahoteuse –

c'est pas la mère, mais la bise

qui guérit ma plaie

piele de șarpe

lăsată pe cărare –

zi de lifting

shed

snake skin on the path –

face lifting day

une mue

de serpent sur le chemin –

lisser les rides

gerul

mușcă mâna până la os –

creioane fără vârf

the frost

bites my hand to the bone –

unsharpened pencils

le gel

mord la main jusqu'à l'os –

crayons non-taillés

mâini bătrâne
facând aripi noi –
înger pe zăpadă

old hands
getting new wings –
snow angel

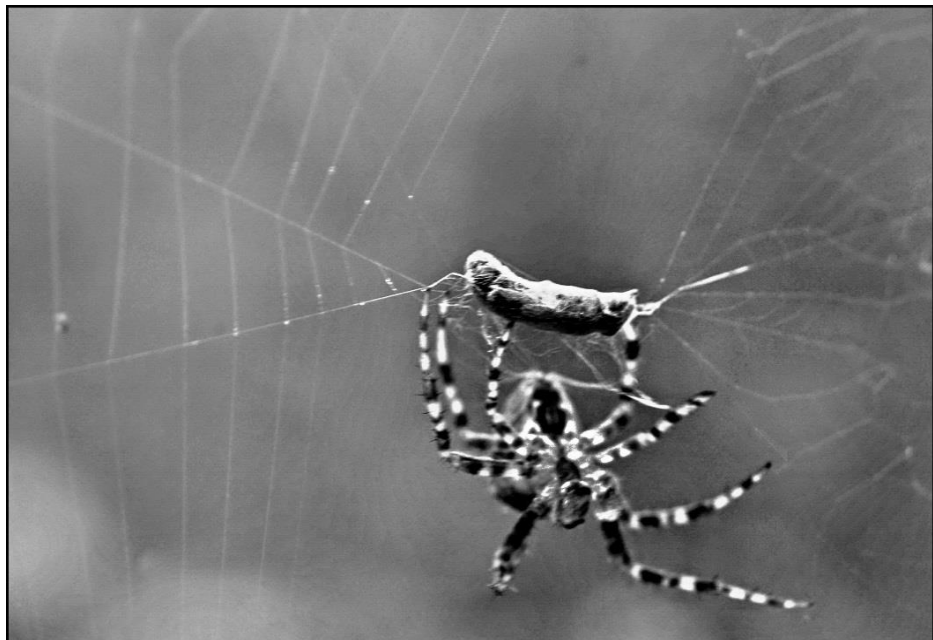
vieilles mains
à nouvelles ailes –
ange dans la neige

deși ninge,
în vază erau frezii –
ninge iar

though snowing,
there were freesias in the vase –
snowfall is back

bien qu'il neigeât,
j'avais des freesias dans le vase –
les neiges reviennent

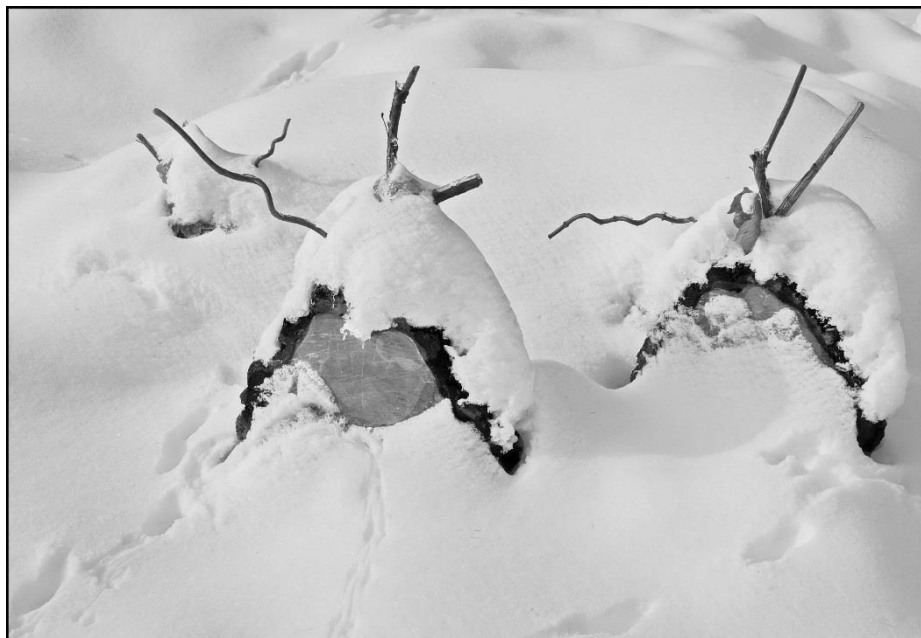

căzută din vis
în vârful picioarelor –
scară Mercalli

fallen

from the dream on tiptoes –
Mercalli scale

tombée du rêve
sur la pointe des pieds –
l'échelle de Mercalli

ecosistem –
mâna lui pe umărul
celeilalte

ecosystem –
his hand on another
woman's shoulder

écosystème –
sa main sur l'épaule
d'une autre femme

schimbări de sezon –
florile-au murit de mult
doar spinul e viu

seasonal change –
all flowers are long gone
but for the thorn

changement de saison –
toutes les fleurs sont mortes
sauf l'épine

cu ochii închiși

cutreierând dumbrava –

în izolare

strolling in the woods

with my eyes closed –

self-isolation

on ferme les yeux

en flânant dans la forêt –

confinement

plante pe Marte –
bătrâna cărând apă
din celălalt sat

plants on Mars –
an old woman carrying water
from the other village

des plantes sur Mars –
la vieille apportant de l'eau
de l'autre village

lucrări de toamnă –

doi orbiți de putere

împart pământul

autumn field work –

two power driven men

divide the earth

jardinage d'automne –

deux envahis de pouvoir

partagent la terre

individ întors

cu spatele la ziduri –

punct de vedere

a man

turning his back to the walls –

point of view

un homme

dos aux murs –

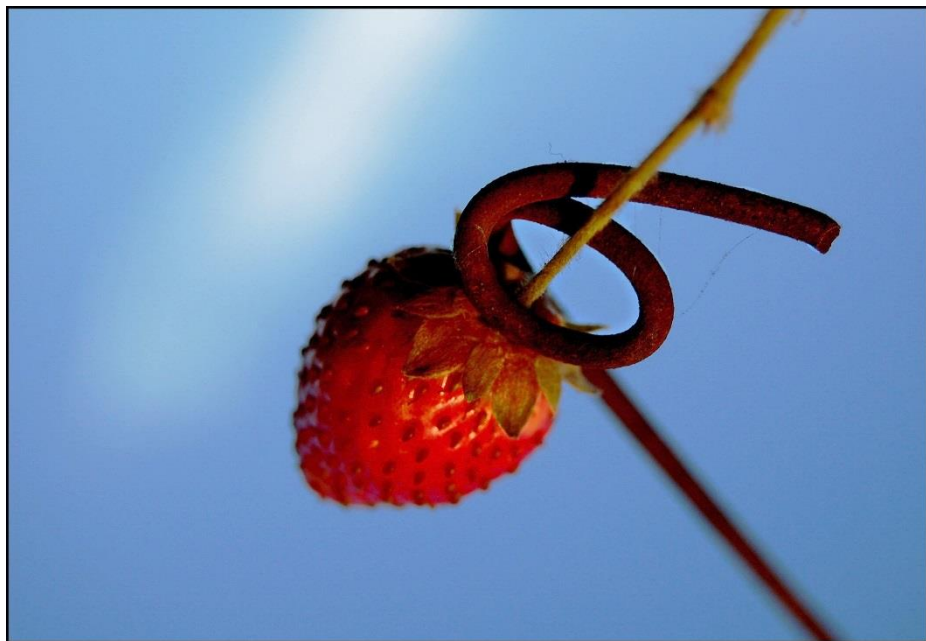
point de vue

pâclă opacă –
numai portocalul
lesne de găsit

thick fog –
only the orange tree is
easy to find

brouillard opaque –
seule l'oranger toujours
facile à trouver

talcio –

într-un pandantiv coclit

poza bunicii

flea market –

in a rusty pendant

Grandma's picture

marché aux puces –

dans un pendentif rouillé

la photo de grand'mère

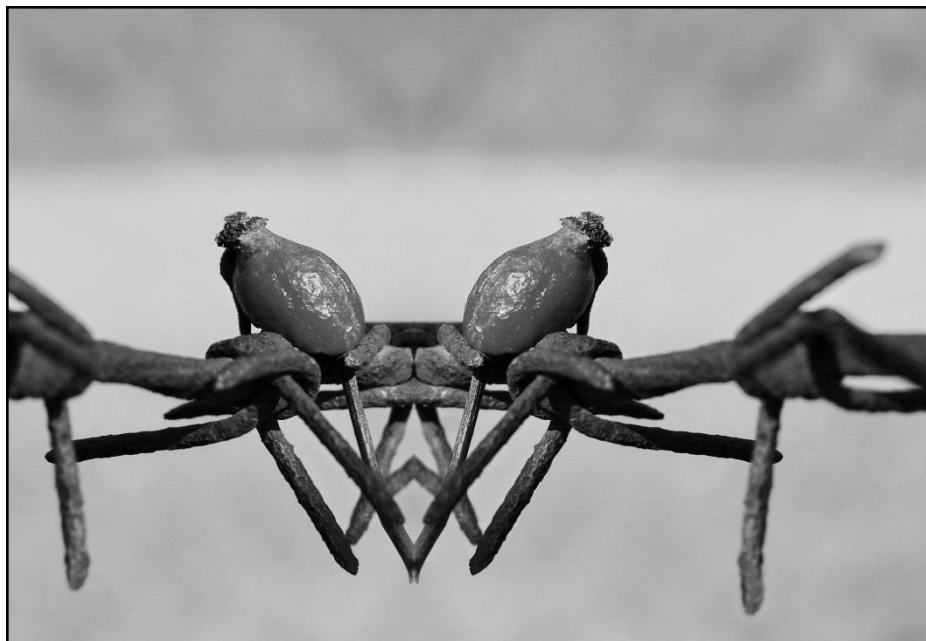

crepitații –
întinsă la maximum
rutina

screeches –
pushing to the maximum
our barren routine

grincements –
on pousse au maximum
la vieille routine

acces interzis –

dacă eram două fructe

ne-ntâlneam la ceai

acces denied –

we would meet in a tea house

if we were two fruits

accès interdit –

nous pourrions prendre un thé

si nous étions deux fruits

starea vremii –

în carafa cu apă

semn de furtună

forecast –

in the jug of water

signs of a storm

météo –

les signes de la tempête

dans la cruche d'eau

în zori de zi
artere înghețate –
nicio sărăriță

daybreak

frozen arteries –

no salter

à l'aube

des artères gelées –

pas de saleuse

horoscop –
măine iarăși voi dansa
în gând

horoscope –
tomorrow I'll dance again
in my thoughts

horoscope –
on va danser toujours
dans mes pensées

club 50 plus –
alte condoleanțe
aceleași fursecuri

club 50 plus –
different condolences
same snacks

club 50 plus –
des autres condoléances
la même collation

lamă adâncă –

de-a lungul brazdei

rădăcini și oase

sharp plow blade –

roots and bones

along the furrow

soc bien tranchant –

des racines et des os

le long du sillon

secetă deasă –
tot mai sărăcăcioase
iarba și vorba

drought –
the grass and beautiful words
increasingly rare

sécheresse –
le beau mot et l'herbe
de plus en plus rares

sălbăticie –

într-o lume de plastic

un fir de iarbă

wilderness –

in a plastic world

a blade of grass

contrée sauvage –

sur la terre en plastique

un brin d'herbe

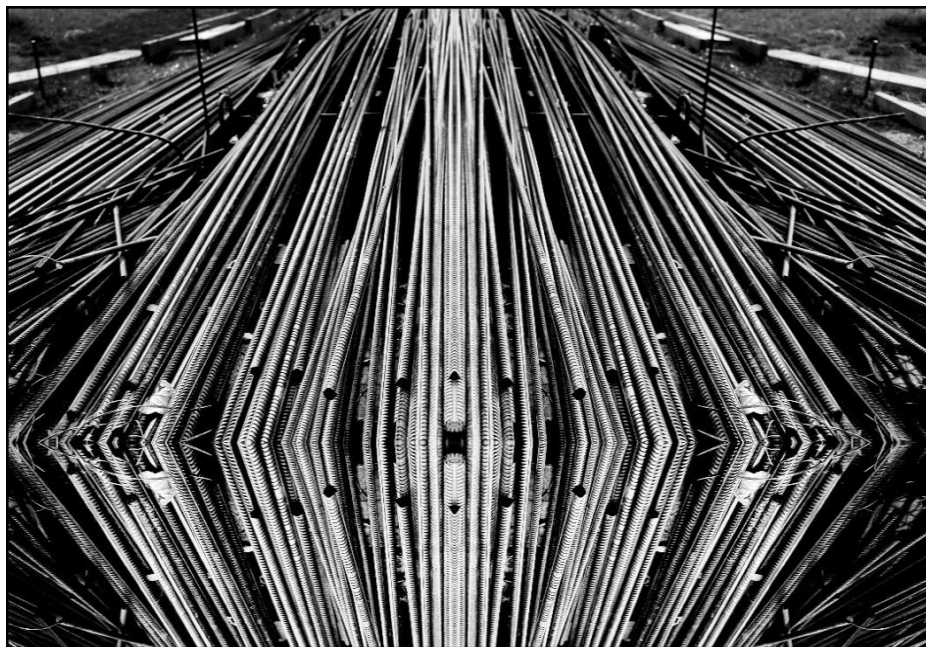

ploaie toxică –
rămasă în urma ta
o amuletă

toxic rain –
you left behind
an amulet

pluie toxique –
je n'ai de toi
qu'une amulette

zboruri anulate –

lăcuste invadând

aerodromul

canceled flights –

locusts have invaded

the airfield

vols annulés –

les sauterelles envahissent

l'aérodrome

bagaj de mână –
încă mă mai așteaptă
ultimul tren

hand luggage –
still waiting for me
the last train

valise à main –
il m'attend toujours
le dernier train

final de joc –
chiar și regina balului
merge cu baston

final play –
even the prom queen has
a walking stick

fin du jeu –
même la reine du bal
a une canne de marche

nisip mișcător –
înapoi la umbra
unei amintiri

quicksand –
back in the shadow
of a memory

sables mouvants –
rester à l'ombre
d'un souvenir

mersul pisicii –
în coada vântului
câteva pene

catwalk –
feathers on the wind's
tail dress

défilé de mode –
on ajoute quelques plumes
au vent

confesiuni –
pe masa de lucru
călimări goale

confessions –
empty inkwells
on the table

confessions –
des encriers vides
sur la table

când o fi să plec
să fie cu dezghețul –
pic, pic, pic

I wish
to leave on a thaw day –
drop by drop

je voudrais m'enfuir
avec les jours de dégel –
goutte à goutte

fac o albie

pentru când voi fi pârau –

mâna ta căuș

digging a riverbed

for the day I'll be a rivulet –

your cupped hands

faire un lit pour le jour

où je serai ruisseau –

tes mains en coupe

se tânguie
pe stradă o vioară –
împărțim ploaia
a violin
lamenting in the street –
we share the rain
un violon
pleurant dans la rue –
on partage la pluie

anotimp pierdut –

o strună de vioară

îl recompune

lost season –

violin strings

recompose it

saison perdue –

les cordes d'un violon

la recomposent

ascult Piaf
pentru a mia oară...
viața nu e roz

I listen to Piaf
a thousand times ...
life is not pink

j'écoute Piaf
pour la millième fois ...
la vie n'est pas rose

concept răsturnat –
deși nu vorbim la fel
mă înveți să zbor

overturned concept –
we don't speak the same but
you teach me to fly

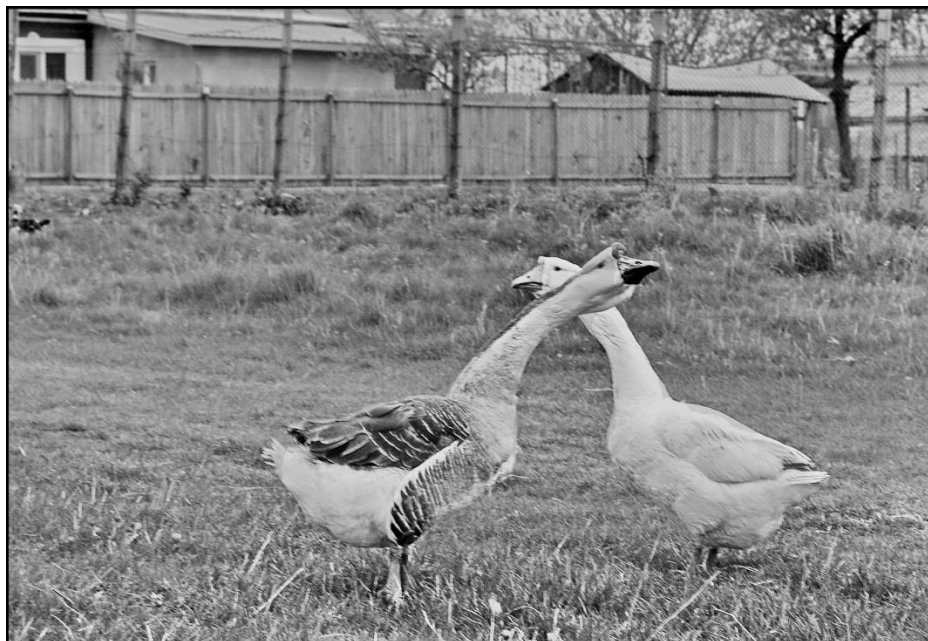
concept renversé –
ton langage inconnu
m'apprend à voler

perspectivă –
perdea tăiată la mijloc
spre zidul vecin

wide view -
halved window drape facing
the neighbouring wall

perspective –
un rideau coupe-lumière
vers le mur mitoyen

două rucsacuri

pe iarba la poartă –

eu vin, tu pleci

two backpacks

in front of the house –

I'm coming, you're leaving

deux sacs à dos

devant la maison –

J'y viens, tu t'en vas

m-am făcut răsad
crezând că tu ești apă –
clonă photoshop

I became a seedling
thinking you were water –
photoshop clone tool

je deviens semis
pensant que tu sois l'eau –
l'outil Cloner

of noiembrian –
la plecarea frunzelor
niciun ferpar

painful November –
no obituary
for leaves

mal de novembre –
pas un fair-part
pour les feuilles

playlist –
după marșul nupțial
un recviem

playlist –
after the wedding march
a requiem

playlist –
après la marche nuptiale
un requiem

fum de candelă –
doar o pasăre albă
în criptă

candle smoke –
just a white bird
in the crypt

fumée de bougie –
juste un oiseau blanc
dans la crypte

imperfecțiune

atrăgând privirile –

fereastră oarbă

imperfection

arousing interest –

blind window

l'imperfection

éveillant l'intérêt –

fenêtre aveugle

abia ieșită

o floare dintre pietre –

trec pași în grabă

a flower

just popped out between stones –

running steps

une fleur vient de sortir

sa tête parmi les pierres –

des pas en courant

liniște sobră –
plecați la vânătoare
de privighetori

oppressing silence –
they are out hunting
nightingales

sobre silence –
ils sont partis à la chasse
des rossignols

stoluri plecânde –
privite din spate
par toate la fel

dwindling birds –
they all look the same
from behind

oiseaux migrants –
ils sont bien tous pareils
vus par derrière

moștenire –

o rochie de nuntă

o schijă de obuz

inheritance –

mom's wedding dress

and a shrapnel

héritage –

une robe de mariée

un éclat d'obus

goniți din casă –

(To my mother)

un dinte de lapte

cade pe drum

banished family –

a baby tooth falls

on the road

bannis de leur maison –

une dent de lait tombe

sur la route

alb murdar –

a dormi sau a nu dormi

cum ți se așterne

dirty white –

to sleep or not to sleep

as sheets are laid for

blanc sale –

dormir ou ne pas dormir

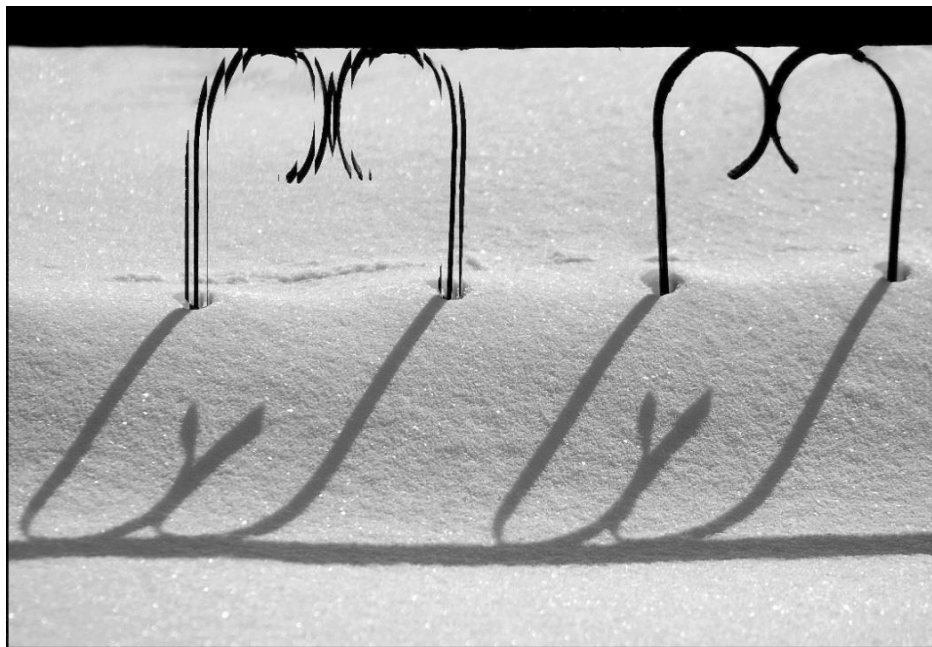
comme on fait son lit

drum alunecos –
mă țin în echilibru
amintirile

slippery road –
I'm kept in balance
by memories

chemin glissant –
l'équilibre maintenu
par des souvenirs

lebedă prinsă

în pojghița apei –

papuci de dans în cui

a swan

trapped on the frozen lake –

hanging ballet shoes

un cygne

piégé dans la glace du lac –

chaussons de danse pendus

diapazon –

în coșul pieptului

fluieră mierla

tuning fork –

a wheezing ouzel

in the rib cage

diapason –

le chant d'un merle dans la cage

thoracique

numărând invers –

abia se mai aude

glasul pădurii

countdown –

I can barely hear the voice

of the forest

compter à rebours –

on peut à peine entendre

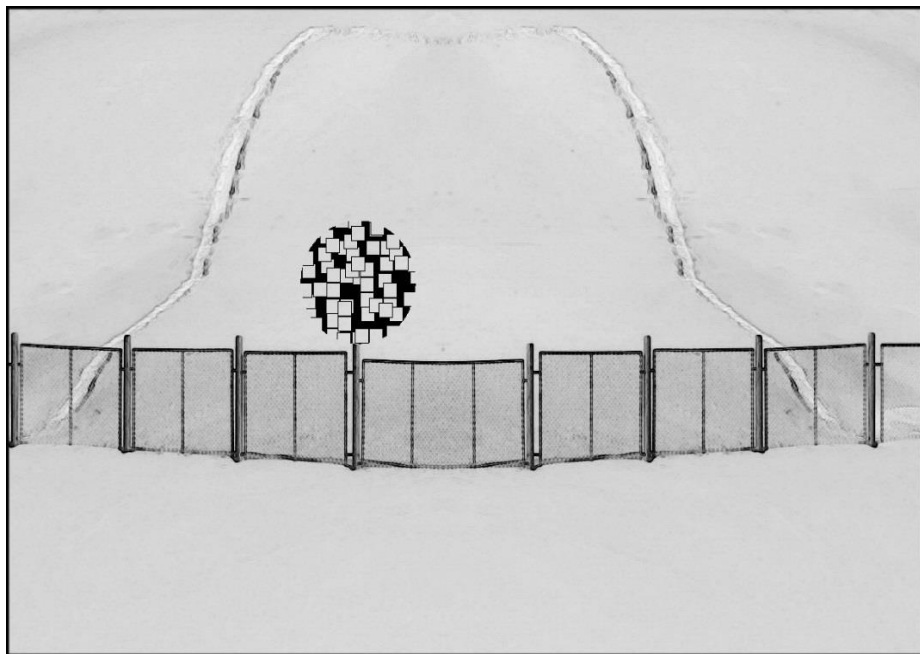
la voix de la forêt

natură moartă –
din al nouălea cer
se vede altfel

still life –
from seventh heaven
it looks different

nature morte –
ça a l'air différent
du septième ciel

dezechilibru –

o ușă se încuie

în semn de sprijin

confusing thoughts –

the locked door is some kind

of support

déséquilibre –

la porte verrouillée

une sorte de support

un rătăcitor

s-a oprit la poartă –

zmeu de hârtie

a wanderer

stopped at the gate –

paper kite

un voyageur

s'est arrêté à la porte –

cerf-volant

perechi de măști

la rând la termometru –

Starea Civilă

couples wearing masks

in line for thermal scanning –

City Hall

des paires de masques

devant le scanner thermique –

jour de mariage

aproape liberi –
intrăm în cafenea
păstrând distanța

Photo: Ina Chivu

almost free –
we enter the coffee house
keeping our distance

presque libres –
on prend son café en gardant
une certaine distance

fuioare de praf

dintr-o lume în alta –

mai cade o stea

swirling dust

from one world to another –

falling star

tourbillon de sable

d'une dimension à l'autre –

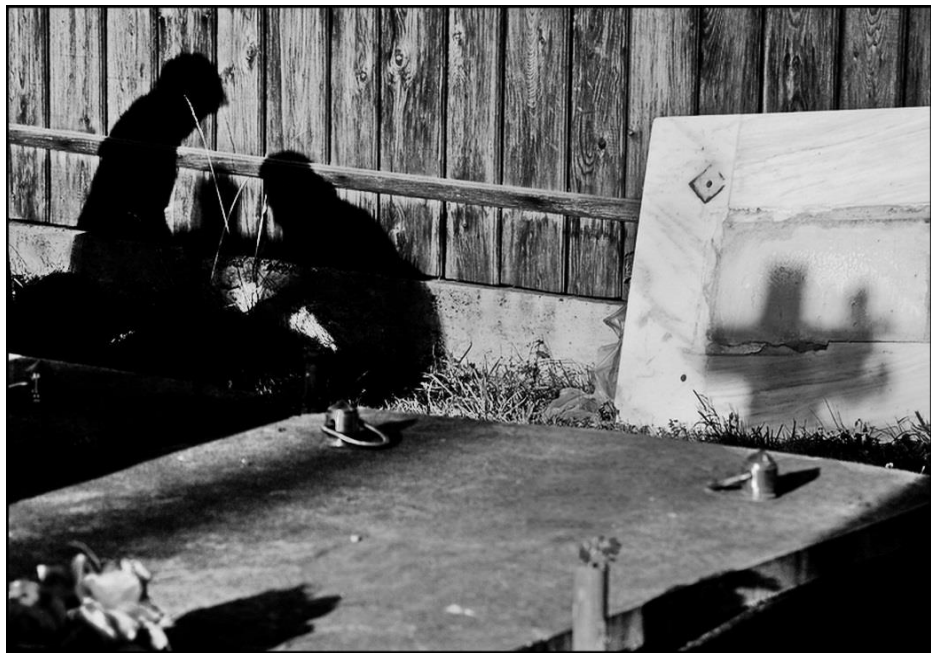
étoile filante

pâine în cuptor –
știu că n-ai plecat, doar
te-ai abătut din drum

bread in the oven –
I know you didn't leave
but only went astray

pain au four –
je sais que tu n'es pas parti
t'es un peu égaré

podoabe scumpe –

tot mai goi oamenii

bine îmbrăcați

expensive clothes –

well dressed people's life

more and more barren

vêtements chers –

des gens bien habillés

de plus en plus vides

boabe de apă
deșteptând uscături –
eu între ele

water drops
awakening whitered leaves –
me among them

des gouttes d'eau
revigorant les feuilles sèches –
je me tiens près d'eux

previziuni astrale –
în cuibul de anul trecut
niciun trîl

astral forecasts –
no chirping birds
in the old nest

prévisions astrales –
dans le vieux nid
pas d'oiseaux

final de an –

:(:(:(:(:(:(:(
 :) :) :) :) :)

New Year's Eve –

:(:(:(:(:(:(:(
 :) :) :) :) :)

veille du jour de l'An –

:(:(:(:(:(:(:(
 :) :) :) :) :)

**A special thanks
to Werner Reichhold, who has encouraged and
motivated me over the years by sending his
support and appreciation through messages
such as the one below, before he made his
journey to the stars:**

To say the truth, it's rare we see that good work coming in from Romania. You understand the principals of what it needs to turn photography and text into a single piece of art. Your concept refers to two different elements already working in the picture, and then an additional subject matter appears in the text and so offering the work a new perspective. And that is all the secret you realized it best, in my opinion.

This is what we Europeans and Americans added to the Japanese haiga - a huge step indeed and in your case especially far from most of the simple stuff we see called haiga.

Lavana, whenever you feel ready to produce a book, a collection of your best works, let me know in case you would like me to add some very positive comments in English or in German.

Mulțumirile mele speciale,

poetului Werner Reichhold care, până să se fi retras pe o stea, m-a încurajat și motivat de-a lungul timpului cu astfel de mesaje ca cel de mai jos (fragment).

Tu ai înțeles principiile necesare pentru ca versul și fotografia să devină o singură expresie artistică. Conceptul tău se referă la două elemente diferite care interferează deja în imagine, apoi un subiect suplimentar apărut în text dezvăluie o nouă perspectivă a lucrării. Acesta este tot secretul pe care tu l-ai redat cel mai bine, în opinia mea. Este ceea ce noi europenii și americanii am adăugat la haiga japoneză - un pas uriaș într-adevăr și, în cazul tău mai ales, este departe de majoritatea acelor lucrări simple, numite haiga.

Lavana, oricând te vei simți pregătită să-ți aduni cele mai bune lucrări într-o carte, anunță-mă, în caz că dorești să adaug și eu câteva comentarii foarte pozitive, în limba engleză sau în limba germană.

Alese mulțumiri

și distinșelor persoane care au contribuit, direct sau indirect, la sensibilizarea mea pentru haiku (haiga/haisha) și fotografie, de-a lungul anilor.

I would also like to thank those, who have helped me on my way to learning the secrets of haiku (haiga) and photography over the years:

Cristina Iliescu (Institutul Cultural Francez – Iași)

Ioana Dinescu (Personal adviser in Haiga art)

Dan Mititelu (Clubul Fotografilor – Iași)

Ozolin Dușa (Asociația Foto Iași)

Kuniharu Shimizu (World Haiku Association)

Ban'ya Natzuishi (Meiji University – Tokyo)

Sam Cannarozzi (Co-editor of ploc; - France)

CUPRINS

1-16 prefață	38 funeralii
17 autoportret	39 Ziua Morților
18 cuvinte gravate	40 la părinți
19 ploaie caldă	41 copac de suflet
20 cireș sterp	42 unde-s cocorii
21 curcubeu	43 păsări în cimitir
22 cafea amară	44 nor radioactiv
23 cerul tău	45 aburi de ceai
24 amândoi la bord	46 ceas biologic
25 vânt prielnic	47 respiro
26 căderi nervoase	48 super luna
27 parfum de tei	49 clar de lună
28 diluendo	50 captivi în turnuri
29 golf pustiu	51 agorafobie
30 terapie de grup	52 apă adâncă
31 lumânări	53 barcă de hârtie
32 ultima oră	54 coborâre
33 poem în lanț	55 punct terminus
34 noduri	56 campus
35 singular și lung	57 târg de vechituri
36 păsări pe ducă	58 soroc
37 scrâșnete	

59 graniță închisă	85 hora satului
60 corp străin	86 împelinare
61 umbra mamei	87 tainiță
62 brațe deschise	88 pâine caldă
63 curtea școlii	89 S.O.S
64 clorofilă mov	90 ajun de Crăciun
65 ierbar	91 sub vâsc
66 cer beznatic	92 măr pădureț
67 iarba de acasă	93 rugă
68 alb timpuriu	94 în largul meu
69 coamă albă	95 aniversare
70 furtuni magnetice	96 adieri de mir
72 glob de foc	97 ultimul cadru
73 secetă	98 ceaiul de seară
74 pas fără urmă	99 unghi mort
75 fum de tămâie	100 pălărie de pai
76 casă de vânzare	101 strânssetul toamnei
77 rătăcire	102 zăbrele
78 eclipsă	103 colivii
79 paparazzi	104 dor de ducă
80 ieșire din eu	105 sete de viață
81 tremuriș de ploi	106 bătai în poartă
82 feng shui	107 nimeni acasă
83 pereți fisurați	108 fără perdea
84 meleag natal	109 ceasornic mut

110 copaci goi	135 ecou de pași
111 an bisect	136 pui de ger
112 urgențe	137 artralgie
113 craniu în mână	138 alei de spital
114 bancă la poartă	139 ceas
115 ultima tihnă	140 mâini încleștate
116 graniță cu spini	141 vânt arid
117 ploaie mărunță	142 eu tac, tu taci
118 zăduf	143 memorii
119 răspântie	144 căutând Omul
120 virtual	145 toți în jurul Lui
121 focus	146 prea bătrân
122 în urma ta, gol	147 temporar închis
123 prezent continuu	148 se aude coasa
124 povârnire	150 vârtej
125 de jos în sus	151 licurici
126 cuiburi goale	152 echinocțiu
127 mor pădurile	153 fereastra Johari
128 stare de urgență	154 doi captivi
129 gheață subțire	155 bănci fără picioare
130 viscoleală	156 escavatoare
131 vifor domolit	157 fierăstraie
132 reîntâlnire	158 lăcrămioare
133 rând la patrafir	159 WWW blocat
134 orizont	160 rădăcini

161 pâclă constantă	186 cu ochii închiși
162 doi la o masă	187 plante pe Lună
163 amnezic	188 lucrări de toamnă
164 cerc vicios	189 om întors
165 ușa larg deschisă	190 pâclă opacă
166 coliziune	191 talcioc
167 măr copt	192 rutină
168 leș de cocor	193 acces interzis
169 orizont intim	194 starea vremii
170 pui de cuc	195 artere înghețate
171 Albă ca zăpada	196 horoscop
172 cântec de leagăn	197 club 50 plus
173 coronavirus	198 lamă tăioasă
174 secera lunii	199 vorba și iarba
175 pădure verde	200 sălbăticie
176 ulceaua de lut	201 ploaie toxică
177 Ciuleandra	202 zboruri anulate
178 drum accidentat	203 ultimul tren
179 piele de șarpe	204 final de joc
180 creioane fără vârf	205 nisip fierbinte
181 înger pe zăpadă	206 mersul pisicii
182 ninge iar	207 călimări goale
183 căzută din vis	208 când o fi să plec
184 ecosistem	209 mâna ta căuș
185 doar spinul	210 vioară

211 anotimp pierdut	227 drum alunecos
212 ascult Piaf	228 pojghița apei
213 concept răsturnat	229 metronom
214 perspectivă	230 numărând invers
215 eu vin, tu pleci	231 natură moartă
216 răsad	232 dezechilibru
217 niciun ferpar	233 zmeu de hârtie
218 playlist	234 perechi de măști
219 fum de candelă	235 aproape liberi
220 fereastră oarbă	236 mai cade o stea
221 pas grăbit	237 pâine în cuptor
222 liniște sobră	238 podoabe scumpe
223 păsări plecânde	239 boabe de apă
224 rochie de nuntă	240 previziuni astrale
225 goniți din casă	241 final de an
226 alb murdar	245 -249 cuprins

